

*Департамент освіти Вінницької міської ради
Комунальна установа «Міський методичний кабінет»*

Робота творчої групи педагогів-організаторів

***«Національно-патріотичне виховання
крізь призму роботи
педагога-організатора»***

2017

Зміст

Вступ

1. Національно-патріотичне виховання дітей та молоді – комплексна системна і цілеспрямована діяльність всіх сфер виховання щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості.....	3
<i>Засімович Олена Іванівна,</i>	
2. Урахування анатомо-фізіологічного та психічного розвитку дітей при обиранні методів навчання та виховання	9
<i>Дячок Юлія Юріївна</i>	
3. Літературно-музична композиція «Ми – українці!».....	15
<i>Засімович О.І., Сороколіта І.М. (класний керівник 10 класу), Романович В.М. (класний керівник 8 класу)</i>	
4. Вистава для учнів 8-11 класів «Українські вечорниці».....	28
<i>Засімович Олена Іванівна,</i>	
5. Ігрова програма для молодших школярів «Козацькому роду нема переводу!».....	44
<i>Засімович Олена Іванівна,</i>	
6. Презентація громадського об'єднання «Юні Подоляни».....	50
<i>Логінова Наталя Анатоліївна</i>	
7. Урок пам'яті. Композиція Чорнобильські дзвони.....	55
<i>Логінова Наталя Анатоліївна</i>	
8. Ігрова програма для молодших школярів «Як дівчата ворожили або ярмарок ремесел».....	68
<i>Дячок Юлія Юріївна</i>	
9. Інформаційна хвилинка для учнів 5-6 класів «Українці, що прославили країну»	81
<i>Дячок Юлія Юріївна</i>	
10. Висновки	

Творча група

1. **Побережна Ірина Віталіївна** методист міського методичного кабінету з навчальних дисциплін (художньо-естетичний цикл, виховна робота);
2. **Засімович Олена Іванівна** заступник директора з виховної роботи комунального закладу "Навчально-виховного комплексу: загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – ліцей № 7 ВМР";
3. **Дячок Юлія Юріївна** педагог-організатор Комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №3 ім. М. Коцюбинського ВМР»;
4. **Логінова Наталя Анатоліївна** педагог-організатор Комунального закладу "Навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-гуманітарно-естетичний колегіум №29 ВМР"

Національно-патріотичне виховання дітей та молоді – комплексна системна і цілеспрямована діяльність всіх сфер виховання щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості.

Засімович Олена Іванівна, Заступник директора з виховної роботи Комунального закладу "На вчально-виховного комплексу: загальноосвітня школа I-II ступенів – ліцей № 7 ВМР»

Сьогодні ми та наша держава є безпосередніми учасниками процесів, які мають надзвичайно велике значення для нашої подальшої долі. В сучасних важких умовах кардинальних змін у політиці, економіці, соціальній сфері пріоритетним завданням суспільства, крім забезпеченням своєї суверенності й територіальної цілісності, є визначення нової багатовекторної стратегії виховання.

Пробудження громадянської і громадської ініціативи, виникнення різних громадських рухів, розповсюдження волонтерської діяльності відбуваються на тлі сплеску інтересу і прояву патріотичних почуттів до історії, культури, релігії, традицій і звичаїв українського народу.

На жаль, до сьогодні українська освіта не мала позитивного досвіду щодо виховання патріотизму у дітей та молоді, раніше взагалі боялися терміну “національний”, а “патріотичне виховання” сприймали винятково в неорадянському вимірі.

Протягом останніх десятиліть було розроблено низку концепцій:

Концепція національної системи виховання (1996);

Концепція національно-патріотичного виховання (2009);

Концепція Загальнодержавної цільової програми патріотичного виховання громадян на 2013-2017 рр.;

Концепція громадянської освіти та виховання в Україні (2012).

Проте жодна з них не була розгорнута і не втілилася в конкретні кроки з реалізації через зміну векторів розвитку держави і, відповідно, освітньої політики.

На сучасному етапі розвитку України, коли існує пряма загроза денаціоналізації, втрати державної незалежності виникла нагальна

необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення патріотичного виховання дітей та молоді – формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей:

- ✓ повага до національних символів (Герба, Прапора, Гімну України);
- ✓ участь у громадсько-політичному житті країни;
- ✓ повага до прав людини;
- ✓ верховенство права;

толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;

- рівність всіх перед законом;
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Відтак, враховуючи всі обставини, виникає гостра потреба у розробленні концепції, яка б визначала нову стратегію цілеспрямованого і ефективного процесу виховання суб'єкта громадянського суспільства, громадянина-патріота України.

Відповідно до рішень Колегії Міністерства освіти і науки України від 26.03.2015 протокол № 3/5-2 «Про Концепцію національно-патріотичного виховання дітей і молоді» та від 28.05.2015 протокол № 5/5-2 «Про Заходи щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді» виданий Наказ МОНУ № 641 від 16 червня 2015 року «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах»

Етапи впровадження національно-патріотичного виховання дітей та молоді

На першому етапі (2015 р.) планується:

створення нормативно-правового підґрунтя, інформаційно-громадянську позицію особистості, почуття відповідальності за її реалізацію в діях та вчинках;

- принцип полікультурності передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, створення для цього необхідних передумов: формування в дітей та учнівської молоді відкритості, толерантного ставлення до відмінних ідей, цінностей, культури, мистецтва, вірувань інших народів; здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, спроможності сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської;

- принцип соціальної відповідності обумовлює потребу узгодження змісту і методів патріотичного виховання з реальною соціальною ситуацією, в якій організовується виховний процес, і має на меті виховання в дітей і молоді готовності до захисту вітчизни та ефективного розв'язання життєвих проблем;

принцип історичної і соціальної пам'яті спрямований на збереження духовно-моральної і культурно-історичної спадщини українців та відтворює її у реконструйованих і осучаснених формах і методах діяльності;

принцип міжпоколінної наступності, який зберігає для нащадків зразки української культури, етнокультури народів, що живуть в Україні.

Основним документом щодо національно-патріотичного виховання підростаючого покоління є **Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затверджена Указом Президента України від 13.10.2015р. № 580/2015**. Відповідно до положень зазначеної Стратегії, основними складовими національно-патріотичного виховання визначено: громадянсько-патріотичне, військово-патріотичне й духовно-моральне виховання.

Відтак, наші зусилля мають бути спрямовані на підвищення рівня патріотизму молодого покоління шляхом оптимальної організації відповідної виховної роботи.

Особливу увагу потрібно зосередити на змісті заходів з національно-патріотичного виховання. Для цього слід враховувати, що на особистісному рівні **патріотизм - найважливіша, стійка характеристика людини, що виражається у її світогляді, моральних ідеалах, нормах і проявах поведінки.** Це високо смислова безумовна якість - цінність, що виражає ставлення людини до Батьківщини, народу, державу й до самої себе. любов до Батьківщини, народу, держави.

Саме національно-патріотичне виховання закладає підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку на засадах гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін. Виклики сучасного суспільства ставлять перед системою освіти завдання виховати громадянина-патріота нової формації (ініціативну особистість продуктивно-діяльнісного типу, яка бачить перспективи своєї держави, готова відстоювати її інтереси).

Шляхи реалізації патріотичного виховання дітей та молоді

Удосконалення нормативно-правової бази патріотичного виховання молоді;

Діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері національно-патріотичного виховання;

Співпраця органів державної влади та органів місцевого самоврядування з громадянським суспільством;

Інформаційне забезпечення національно - патріотичного виховання дітей та молоді.

Наше завдання полягає у тому, щоб слова «Україна», «патріотизм» набували для дитини особливого смислу, тобто сприймалися не лише розумом, а й «серцем».

Важливим аспектом формування національно самосвідомої особистості є виховання поваги та любові до державної мови. Володіння українською мовою та використання її у повсякденному спілкуванні повинно стати пріоритетними у виховній роботі з дітьми. Мовне середовище має значний вплив на формування учня-громадянина, патріота України.

Окремої уваги заслуговує волонтерська діяльність педагогів, учнів, батьків, яка сприяє встановленню соціальних зв'язків, опануванню дітьми новими вміннями шанобливого й відповідального ставлення, формуванню у них соціально значущої ініціативності, прагнення пожертвувати в ім'я України вільним часом, здійснити альтруїстичний вчинок.

З метою вивчення та популяризації кращого педагогічного досвіду на офіційному сайті Інституту модернізації змісту освіти створено банк даних досвіду виховної роботи. <http://www.imzo.gov.ua>. (Розділ Позашкільна освіта та виховна робота - Банк досвіду виховної роботи).

У 2017 році відзначається 100-річчя початку подій Української революції 1917-1921 років. З метою збереження пам'яті про цю історичну подію, вшанування пам'яті її учасників рекомендуємо провести: практичні конференції, семінари, круглі столи, тематичні уроки, лекції, бесіди, присвячені подіям та постатям Української революції 1917-1921 років; експозиції та виставки архівних документів, речових пам'яток і фотоматеріалів, спрямованих на донесення інформації про події Української революції 1917-1921 років, підвищення інтересу до історії України у молоді; «тижні історії» з відвідуванням учнями сучасної експозиції Музею Української революції 1917-1921 років Національного музею історії України.

Важливим чинником національно-патріотичного виховання є **феномен Майдану** - промовистого свідчення жертвовності заради дотримання прав людини та поваги до людської гідності, відстоювання загальнонаціональних

інтересів відмовою учасників від особистого заради досягнення спільної мети.

20 лютого - у День Героїв Небесної Сотні рекомендуємо вшанувати подвиг Героїв Небесної Сотні проведенням в усіх навчальних закладах єдиного уроку, загальношкільних лінійок та позакласних виховних заходів.

Важливо, щоб кожен навчальний заклад став для дитини осередком становлення громадянина-патріота України, готового брати на себе відповідальність, самовіддано розбудовувати країну як суверенну, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, забезпечувати її національну безпеку, сприяти єдності української політичної нації та встановленню миру й злагоди в суспільстві.

Урахування анатомо-фізіологічного та психічного розвитку дітей при обиранні методів навчання та виховання.

Дячок Юлія Юріївна педагог-організатор Комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №3

ім. М. Коцюбинського ВМР»

Визнаючи необхідність вікового та індивідуального підходу до дитини в навчально-виховному процесі, сучасна педагогіка спирається на ідеї української етнопедагогіки, яка закумулювала психолого-педагогічні знання про вікові та індивідуальні особливості дітей і виховання. Українське дитинознавство найбільшу увагу приділяє характеристиці дітей від народження до підліткового віку. Це свідчить про те, що народ емпірично дійшов висновку про вирішальну роль дитинства у формуванні особистості. Згідно з етнопедагогікою кожен вік дитини потребує відповідного виховання, а роль шкільного виховного процесу має бути спрямована на співучасть в усіх здобутках розвитку. Згідно теорії відповідності, виховання дітей має бути адекватним особливостям їхнього розвитку.

Знаючи про особливості дітей, учитель має розподілити їх на умовні підгрупи, добираючи для них відповідний за обсягом і складністю навчальний матеріал і методи виховного впливу. Адже без знання і врахування закономірностей вікового та індивідуального розвитку дітей неможлива ефективність навчально-виховного процесу.

Молодший шкільний вік

Період життя дітей від 6—7 до 11 років називають молодшим шкільним віком. При визначенні його меж враховують особливості психічного і фізичного розвитку дітей, перехід їх до навчально-пізнавальної діяльності, яка стає основною. Проте дітям молодшого шкільного віку притаманна швидка втомлюваність, яка може бути спричинена одноманітністю діяльності. Спостерігається швидка втрата концентрації уваги, що потребує підбору різних форм, як в навчальній так і у виховній

діяльності. Дитина продовжує пов'язувати ігрову діяльність із життям. Розвиваються пізнавальні процеси. Кількісні зміни полягають у збільшенні швидкості процесу сприймання та кількості сприйнятих об'єктів, розширенні обсягу їх запам'ятовування тощо. Якісні зміни свідчать про зростання пізнавальної ефективності, сприймання стає цілеспрямованим. Розвивається здатність розрізняти висоту звуків, чому сприяють музичні заняття. Формується здатність спостерігати явища навколишньої дійсності, відбувається нагромадження словникового запасу і культури дитячого мовлення, розвитку довільної пам'яті, учні частіше вдаються до спеціальних мнемічних прийомів запам'ятовування. Діти активно реагують на все нове, яскраве і незвичайне. У молодшому шкільному віці відбувається розвиток особистісних якостей не тільки в інтелектуальній, а й в емоційній та вольовій сферах, спілкуванні з дорослими та однолітками. Джерелом емоцій у молодших школярів є навчальна та ігрова діяльність. Формуванню почуттів сприяють успіхи та невдачі у навчанні, взаємини в колективі, читання художньої літератури, сприймання телепередач, кінофільмів, інтелектуальні ігри та навчально-ігрові програми тощо. Колективні заняття сприяють розвитку моральних почуттів і формуванню таких рис характеру, як відповідальність, товариськість, колективізм. Проте, у зв'язку з недостатнім розвитком самосвідомості, малим життєвим досвідом діти можуть наслідувати небажані форми поведінки, тому в процесі ігрової діяльності слід показувати учням позитивні приклади для наслідування. Важливо тримати їх у полі зору, знати, що саме об'єднує їх учасників та знаходити способи для коригування їх діяльності (формування командного духу).

Особливо важливими у цьому віці є долучення учнів до шкільного колективу, коли діти відчують себе важливою частиною шкільної громади. Почуття власної значущості допомагають розвинути різноманітні посвяти у дитячі об'єднання. Де кожен в колективі має нести відповідальність за певну ланку роботи.

Підлітковий вік

Підлітковий вік охоплює період розвитку дитини від 11 до 15 років. Він є органічним продовженням молодшого шкільного віку і водночас відрізняється від нього. Його називають перехідним, тому що відбувається перехід від дитинства до юності в фізичному, психічному і соціальному аспектах. Слід зважати на те, що підлітковий вік — період складних анатомо-фізіологічних змін в організмі людини. Фізичний розвиток підлітків характеризується великою інтенсивністю, нерівномірністю та ускладненнями, пов'язаними зі статевим дозріванням. У вищій нервовій діяльності спостерігаються і деякі суперечності, що проявляються у поведінці підлітків, підвищеній збуджуваності, нестійкості настрою. Участь у навчально-виховному процесі є основним видом діяльності, проте зазнає значних змін в організації та змісті. Вона характеризується довільністю, зростанням активності й самостійності, зміною пізнавальних і соціальних мотивів навчання. Удосконалюється сприйняття, стаючи більш плановим, різнобічним. Основним у мовному розвитку підлітків є вдосконалення уміння користуватись мовою як засобом спілкування. У здатності користуватися словом, підлітки вбачають свою інтелектуальну силу, ознаку свого авторитету в колективі. У зв'язку з цим посилюється інтерес до оволодіння засобами виразної мови, до алегорій, крилатих слів і метафор. Підлітки розуміють гумор, мовні засоби його вираження. Користуючись внутрішнім мовленням, вони шукають адекватні способи передачі своїх думок. У цьому віці зростає значення праці в житті, розширюється участь дітей у продуктивній трудовій діяльності в школі і поза нею. Ігрова діяльність зберігає своє значення, але набуває якісно іншого характеру за змістом і способами здійснення. Виділяють такі її види: творчі ігри (драматизація, ігри-походи, імпровізація і фантазування при відтворенні історичних подій, сучасних ситуацій); спортивні ігри (футбол, хокей, волейбол та ін.); інтелектуальні (шахи, шашки, розв'язування різних

мисленнєвих завдань); комп'ютерні, військові ігри тощо. Особливо захоплюють підлітків колективні ігри. Успіхи і помилки їх стають предметом жвавих обговорень, критичних зауважень.

Моральні почуття, які ще перебувають на стадії формування, засвоєні норми поведінки визначають зміст і спрямування його дій. Проте в поведінці не завжди поєднуються слова, почуття та дії. Колектив має важливе значення. Однією з найхарактерніших його рис є прагнення до самоствердження. Бажання зайняти своє місце в колективі, бути лідером, помітним або малопомітним виконавцем, активним або пасивним, діяти заради колективу або заради себе є виявом внутрішніх, недостатньо усвідомлених позицій дитини.

Юнацький вік

Рання юність (від 15 до 18 років) — вік безпосередньої підготовки підростаючої особистості до життя як дорослої людини, вибору професії, виконання соціальних функцій, завершальний етап фізичного розвитку індивіда. Це період відносно спокійного біологічного розвитку організму.

Розвиток мислення характеризується подальшим збагаченням фонду добре засвоєних умінь, способів і прийомів розумової роботи. Формування їх залежить від методів навчання та виховання.

Мовлення старшокласників ускладнюється за змістом і структурою, збагачується новими науковими і технічними термінами. Удосконалюються мовні засоби передачі думок, відбувається засвоєння і використання норм літературної мови.

Вдосконалюється спостережливість, здатність помічати в об'єктах суттєві зовнішні ознаки, точніше й об'єктивніше їх відображати. Юнаки і дівчата заглиблюються у свій внутрішній світ та аналізують його. Самоспостереження стає невід'ємною складовою самопізнання, прагнення до самовиховання. Розвивається репродуктивна і творча уява,

Намічається спеціалізація пам'яті, пов'язана з основними інтересами старшокласників, їх намірами щодо вибору майбутньої професії.

Становлення особистості. Інтелектуальний розвиток тісно пов'язаний з тенденціями особистісного зростання старшокласників. Збагачується емоційна сфера. Нові емоції виникають не тільки завдяки конкретним об'єктам, а й через стосунки з іншими людьми, види діяльності, їх зміст, перебіг і результати. Усвідомлення й дотримання певних норм поведінки, прийнятих у суспільстві, вироблення свого ставлення до суспільного життя породжують глибокі, міцні й тривалі моральні емоції. Розвиваються почуття гуманізму, колективізму, дружби і товаришування, честі, обов'язку і відповідальності. У зв'язку з розвитком свідомості, оцінювання власних вчинків, формується таке складне почуття, як совість.

Особливо загострюються почуття, пов'язані з усвідомленням свого “Я”, власної гідності, потребою дружити, товаришувати. Рання юність — пора виникнення і переживання першого кохання, яке відчутно впливає на емоційне життя старшокласника, становлення його особистості. У старшому шкільному віці створюється сприятливий ґрунт для формування міжстатевих стосунків молодих людей, які духовно збагачують їх. Вибір професії стає центром психологічного розвитку старшокласників. У зв'язку з виникненням життєвих планів у них формується вміння підпорядковувати свою поведінку конкретним цілям майбутнього самостійного життя, перебудовувати мотиви діяльності. На перше місце виступають відповідальність перед собою, почуття суспільного обов'язку, ідейні переконання, моральні принципи, якими старшокласники починають керуватися в повсякденному житті. Прагнення до спілкування з дорослими пов'язане з пошуками молодими людьми свого місця в суспільстві, друзів як серед ровесників, так і серед дорослих. Вибираючи форми та методи роботи, сучасному вчителю доводиться концентрувати більше уваги на створенні виховних ситуацій, у яких учні мали б можливість апробувати різноманітні форми і способи

функціонування у політико-правовому, економічному, соціальному та культурному полі держави. Виховний потенціал таких ситуацій полягає у набутті молодими громадянами досвіду громадянських дій, демократичної поведінки та двосторонньої комунікативної взаємодії.

Літературно-музична композиція «Ми – українці!»

Засімович О.І., Сороколіта І.М. (класний керівник 10 класу), Романович В.М. (класний керівник 8 класу)

Мета:

зміцнювати почуття національної гордості ліцеїстів;
виховувати шанобливе ставлення до історії та культури українського народу;
розвивати ораторські здібності учнів, їхнє мовлення та критичне мислення;
формувати активну громадянську позицію та самосвідомість ліцеїстів,
почуття власної гідності та гордості за долю своєї держави й народу,
ціннісне ставлення до держави, суспільства, мови, родини та до себе.

Обладнання: музичне оформлення, відеоролики, створені учнями, мультимедійна презентація, жовто-блакитне серце-пазл, Державний Прапор України

Цільова аудиторія: учні 9-11 класів

ХІД ЗАХОДУ

Вступне слово вчителя:

Буває, часом спіпну від краси.
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво,—
оці степи, це небо, ці ліси,
усе так гарно, чисто, незрадливо,
усе як є — дорога, явори,
усе моє, все зветься — Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч спинись і з Богом говори.

На сцені з'являється дівчина, яка грає на бандурі.

Ведучі:

Україна - це тихі води і ясні зорі, зелені сади, білі хати, лани золотої пшениці, медові та молочні ріки... Україна - розкішний вінок із рути і

барвінку, що над ним світять заплакані золоті зорі... Поема жалю і смутку... краси і недолі.

Україна... В одному тільки цьому слові бринить ціла музика смутку і жалю... Україна - країна смутку і краси, країна, де найбільше люблять волю і найменше мають її, країна гарячої любові до народу і чорної зради, довгої героїчної боротьби за волю, в результаті якої велетенське кладовище: високі в степу могили, руїни, та прекрасна на весь світ, безіменна, невідомо коли і ким складена пісня...

Тяжкий сон, подвійна неволя і темна, як ворон, ніч. Тільки Дніпро з очеретами, тільки вітер з степовими могилами шепотять ночами: гай-гай...

Але наш край, його багатства завжди приваблювали хижацький зір недобрих сусідів - чужинців. Нападали на Україну печеніги, кочівники - половці, татаро-монгольське іго, литовці, поляки...

На сцену виходить Мати - Україна, одягнена в просту білу сорочку:

Я - Україна, я - страдниця-мати,
 Яка споконвіку була у ярмі
 Турецьким, російським.
 Та всіх не назвати,
 Бо зайти є різні, а муки одні.
 Не тільки чужинці мене шматували,
 Були і свої в нас жорстокі тирани.
 Вони видавали укази й закони,
 Тому і загинуло всіх нас мільйони.
 Немов маля, що в муках народилось,
 У долі, радості і різних неладах,-
 Так я з неволі відродилась
 І намагаюся стояти на ногах.
 Ще зовсім молода та непокірна,

А на чолі - блакитно-жовтий стяг,
 Прошу мені служити вірно,
 Нехай Господь благословить мій шлях.

Свист нагаїв, тупіт кінських копит, крики «алла» змішуються з криками дівчат.

На сцені з'являються «тіні минулого» в чорних балахонах, одягають на голову терновий вінок і покривають Україну чорним покривалом, потім стають в різних скорботних позах.

Куліси закриваються.

Ведучі:

Яка страшна Вкраїни доля!
 Король і цар, султан і хан –
 Всі рвалися до Золотого Поля,
 Всі завдавали кровогнійних ран.

На Вкраїну чумою вповзала орда,
 По собі залишала руїну:
 Западалися хати, зацвітала вода.
 Бур'янилися лани України.

Хто супроти вставав – затинав ятаган.
 Хто коривсь – мав кайдани неволі.

Відкриваються куліси.

На троні сидить хан. Чути стук. Заходить десятник.

Д: Дозволь, великий Хане! Ми зловили одного українця.

В: І що? Убийте!

Д: Великий, він багато знає, але хоче говорити тільки з тобою.

В: Веди його сюди!

(Під руки вводять хлопця, штовхають, він падає на коліна, але не схиляє голови).

Д: Він перед тобою.

У: Я хотів подивитися на тебе. (повільно заговорив, ковтаючи слину).

Хан зневажливо кривиться, потім лукаво сміється.

У: Я хотів подивитись, який ти є насправді. Люди ж бояться твого імені, матері лякають тобою дітей. ...І ти справді великий, але не більший, ніж наш воєвода.

(Слуги схиляють голови).

В: Ти, хлопче, краще подумай, як вберегти свою голову. Адже вона в тебе хоч і поганенька, але одна.

У: Навіщо мені голова, коли немає волі, немає рідного неба наді мною.

В: Але можна врятувати себе. Проведеш нас своїми маловідомими і непомітними стежками до вашого укріплення? А за це отримаєш волю. Але ти повинен сплатувати мені щорічно данину.

У: Що ж то за воля з даниною? Це ж гірше неволі, а життя в неволі нічого не варте.

В: Але ж ти будеш жити, будеш князем.

У: Зраджувати свій народ, ведучи вас невідомими стежками ...

Ні, краще вмерти, ніж так заробляти на вільність. Загину і буду жити в пам'яті свого народу, будуть згадувати мене внуки й правнуки добрим словом. А якщо зрада, то відмовиться від мене свята моя земля, відмовляться рідні і друзі, зневажатимуть прашури і нащадки. Адже рідна земля не прощає зради. *(Слуга підняв руку з шаблею).*

В: Не треба його карати! Такі мені подобаються.

Хлопець виходить на авансцену:

Я - українець. Є у мене право

на рідну мову та свою державу,
на гордий прапор золотисто-синій,
на щастя жити у такій країні.

Я - українець. Право знати маю
про тих, кого героями вважаю,
що людство рятували від руїни, -
синів і дочок, гідних України.
Я - українець. Хочу право мати
Завжди усе, що думаю, казати,
на незалежну та міцну державу,
на все, щогарантовано по праву.
Я - українець. І моєце право
любити землю горду й величаву,
та дух свободи набирати в груди.
Я - українець. Був ним, є, і буду!

Пісня «Лебеді материнства»

Ведучі:

Нелегка твоя доля Україно! Ой нелегка! Мільйони хвилюючих сторінок
вписано у твою історію, оспівано героїзм твоїх синів і дочок у твоїх
полум'яних піснях

Це твої землі боронили від ворога полки Богдана Хмельницького,
прославляли рідну Україну Максим Кривоніс та Іван Богун, вершили
подвиги Северин Наливайко, Іван Гонти. Проти панської сваволі й гніту
боролися загони легендарного Устима Кармалюка.

Відео «Історія України за декілька хвилин»

Слово до зрадника

Вітаю, «друзе», як життя? Говориш завжди, що погано. У тебе свій спосіб
буття. Хтось каже пізно, хтось зарано, Щоб щось змінити у собі, На
Батьківщині, на землі, Щоб розвивалася країна. Та що ж ти, «друзе», за
людина? Тобі в багатстві, в самоті, Краще ніж з братом у біді. Поглянь, на
кого схожий став Щирий хлопчина, гімн співав, Молився богу кожен день.

Відкритий був ти до людей! А зараз світ весь проміняв. І все, що дід твій відстояв На телебачення потворне, Що пропаганда його кормить. Чуже знамено швидко взяв, Вождя ворожого позвав, Братів своїх ти оббрехав і гордо зрадником ти став! Згадай но, «друзе», ту годину: Війська зайшли на Батьківщину. Стріляли, били, руйнували, Життя у друзів відібрали. Ворожий дух там панував, А журналісту ти сказав, Що то твій брат сюди прийшов, Що зброю швидко віднайшов, Знайомих всіх перестіляв! Фашистом брата ти назвав!!! Схопив великий чемодан, І біженцем швиденько став. Куди ж ти, «друзе»? До Москви? В Сибір, шановний, ось туди! Там де людей майже нема, Де вкоренилася зима В трущобах будеш ти сидіти! Ти ж в цій країні хотів жити!!!! Ти думав будеш панувати? Жаданним гостем прагнув стати? Нікому, друже, ти не треба! В землі твоїй була потреба!!! Та, що родюча, що жива. Тебе ростила, й дім дала. Її покинув залюбки, В ворожі руки здав, бридкі. Нічого не кажи, мужик, Я до таких, як ти, вже звик. Я згоден, розкоші нема! Україна ледь жива. Розкрали зрадники лихі! залишилися ми в біді. Не привід це її кидать! Її потрібно піднімать!!! Працюй на славу, на добро, Воноприйде, бо тут воно! Воно у кожному із нас!!! Лиш вірити треба, дати шанс!!! Стояти вперто на своєму, Ми Україну підіймемо!!! За неї будем ми стоять! І Батьківщину прославлять! На те ми і народом звемся, Що як гуртом всі підведемся, Ми в силі зло все побороти! Ми - українці, встань народе!!!

Ведучий :

В усі віки ми чуєм брязкіт зброї,
Були боги у нас, були й герої...
Який нас ворог тільки

не терзав.

Звучить мелодія Мирослава Скорика, яка потім залишається фоном. На авансцені з'являється хлопець у військовій формі (учасник АТО), дістає зім'ятий дитячий лист,

стає на одне коліно і починає його читати. Учні - тіні обступають його.

Дівчинка дитячим голосом читає вірш:

Мій Любий солдате, пишу я до тебе
З подякою від щирого серця,
Що маю сьогодні я мирнеє небо,
Й надію, що лихо минеться.
Ти зараз на Сході — мене захищаєш
Щоб мирним у мене був сон,
І те, що молюсь я за тебе — не

знаєш,

На це не потрібно ікон. Я просто у небо звертаюсь до Бога, Щоб він тебе скрізь боронив, Безпечною всюди була щоб дорога! стало на все тобі сил. Щоб ти повернувся вцілілим, благаю, Молюся за тебе щодня, І хоч особисто тебе я не знаю, Мені відтепер ти — рідня!

Дівчинка виходить з протилежної куліси з таким самим листом, бачить бійця, підходить до нього і каже:

Тату! Ти повернувся! Ти живий!

Тіні відступають назад.

Боєць бере дитину за руку і вони йдуть зі сцени.

Чути хронометр. Спочатку тихо, потім гучніше, гучніше, а згодом тихіше.

Мати-Україна скидає чорну накидку:

Гряде доба великих змін!

Народе мій! Вставай з колін!

Вставай! Відчуй себе Титаном

І все тобі під силу стане!

Ведучі:

Сьогодні на нашому заході присутні учасники АТО:

Ми дякуємо вам за мирне небо!

Лунають оплески.

Тіні скидають із себе чорні балахони-могили, під ними українське вбрання.

Ведучі:

Багато чорних хмар ламали віття і гнули стовбур українського дерева, але його коріння в глибині рідної землі виживало, підтримане народом.

Бився русич за волю

Не задля бравати:

Клуби диму, розп'яття заграв!

Меч на шаблю міняв,
 Лук чи спис – на снаряди.
 А землі, а ріки не міняв.

Україна знімає з голови терновий вінок, передає I дівчині:

Невпинний час страждань, людського болю
 Нам відраховує і днини і хвилини.
 Вінець терновий, оповивши волю,
 Лежить і на чолі, й на серці України.

I дівчина бере вінок, а потім передає іншій:

Він коле серце і стискає груди,
 І голками впирається у тіло.
 Чи не пора нам схаменутись, люди?
 Інакше сонце б нам тоді світило!

II дівчина, беручи вінок:

Цей вінець клятий стільки зла накоїв,
 Історію спотворив нанівець!
 Він нашу пам'ять у могилі заспокоїв,
 Безславний пророкуючи кінець.

III дівчина, беручи вінок:

Культуру, прадідами пещену віками,
 Ламав, калічив і кидав в багно.
 Розплющив він колючими голками
 Ту віру, що породжує добро.

IV дівчина, беручи вінок:

Намірився і дух до рук своїх прибрати,
 Страх сіяти і душу засмітить.
 Хотів би брата натравить на брата,
 І мову батьківську занапастить.

V дівчина, беручи вінок:

Він міг би довго душі нам косити,

Прийнжувати і вбивати людину.
 Ні, досить цей вінок носити,
 Ти долі іншої достойна, Україно!
 (кидає вінок)

VI дівчина, беручи до рук справжній вінок, кладе його на голову України:

Велична і свята ти, Мати-Україно,
 Лише тобі карать нас і судить.
 Нам берегти тебе, соборну і єдину,
 Історії твоєї славу відродить.

Україна:

В минулому моєму стільки сили,
 А нині смуток і печаль одна,
 Я - мати, я під серцем вас носила,
 Життя ж дала для щастя і добра.

(Трохи помовчавши):

Народе мій, що ти без пам'яті і віри
 Блукаєш в темряві, в імлі.
 Забувши про святе в житті і світі,
 Чи знайдеш собі щастя на землі?

Входить дівчина-українка зі свічкою в руках:

Яскравим світлом віра нам палала
 І десять заповідей в душі нам дала,
 Та чорна сила храми зруйнувала.
 Так перша свічка, мов сльоза, стекла.

Гасить свічку і стає до зали спиною. Входить друга дівчина:

Жорстокий меч кривавого терору
 Вбивав, ганьбив і голодом морив,
 Колючим дротом оповив довкола,
 І другу свічку в морок опустив.

(гасить свічку і стає спиною)

III дівчина:

Зневірився народ у своїх духовних силах,

Покірний тільки лезові меча,

Що стер з очей стрілецької могили...

І третя згасла пам'яті свіча.

(гасить свічку і стає спиною до глядацької зали)

(Звучить урочиста музика. На сцену виходить Жінка-Пам'ять у білому одязі та чорній хустині. У руках запалена свічка.)

Пам'ять:

Неправда! Пам'ять знову відродилась,

Прийшла із остогидлого життя,

Щоб свічкою новою запалала

Душа зірвавши пута забуття.

В молитвах всіх героїв пригадаю,

Живим у Бога буду щедрості просити.

Воскресне дух, я всіх вас закликаю

Людської пам'яті знов свічку запалити.

(Дівчата підходять до Пам'яті і запалюють свої свічки)

З'являються дівчата-тіні:

Я єсть народ, якого правди сила ніким звойована ще не була

Яка біда мене, яка чума косила, а сила знову ожила.

Щоб жить – ні в кого права не питаюсь.

Щоб жить – я всі кайдани розірву!

Я стверджуюсь, я утверждаюсь. Бо я – живу!

Пісня Юлії Рай "Балада про мою землю":

Коли я вийду аж на гору,

Від мене, сонце, не втечи,

Дай я до тебе заговорю,

А ти світи, не обпечи.

Стане сонце вогнем,
Щоб лякати мене
Та не боюся я вогня.

Приспів:

То моя земля, крила з плечей
То моя земля, радість очей
То моя земля
І б'ється в мені
Гаряче серце моєї землі.

II куплет:

Коли я стану просто неба,
Коли почую вітру сміх,
То щастя більшого й не треба,
Ніж бути там, де ти хотів.
Стане сонце вогнем,
Щоб лякати мене
Та не боюся я вогня

Приспів.

Стане сонце вогнем,
Щоб зігріти мене.
Як я люблю тепло вогня.
То моя земля, крила з плечей.
То моя земля.

Приспів. (2 рази)

Під час виконання пісні на екрані відеоряд "Сім чудес України".

У кінці пісні дівчата складають з жовто-блакитних пазликів серце, яке потім кріплять на магнітну дошку.

Ведучі:

1 грудня 1991 року наш народ визнав свою державу незалежною і вільною.

У 20-й статті Конституції України 1996 року записано: «Державними символами України є Державний Прапор України, Державний Герб України і Державний Гімн України».

Герб – це офіційна емблема держави. Наш герб – тризуб, відомий з давніх-предавніх часів – ще із VII століття, як стверджують історики. А вже за часів Київської Русі тризуб став великокнязівським знаком-гербом і офіційно з'явився на монетах, що карбував Володимир Великий на початку XI століття.

Нашим національним гімном є пісня "Ще не вмерла Україна", яку більше століття тому створили поет Павло Чубинський і композитор Михайло Вербицький. А вірші Павла Чубинського уперше були надруковані в 1863 році, і вони так припали до серця людям, що їх навіть приписували Тарасові Шевченку!

«Державний Прапор України — стяг із двох рівновеликих горизонтальних смуг синього і жовтого кольорів. І прапор наш має давню історію.

Перегляд відеоролика "Історія українського прапора".

Виконується фінальна пісня Олександра Пономарьова "Заспіваймо пісню за Україну»

І куплет:

Ми ніколи не зречемося

Рідної мови!

Ми ніколи не зречемося

Рідної землі!

І борітеся - поборете

Будь-якіз мови!

І борітеся -

Поборете все, що у злі!

Приспів:

Заспіваймо пісню за Україну!

За її незалежність, за волю її!

Заспіваймо пісню за Україну,
 Бо потрібна допомога
 Моїй рідній землі!

II куплет:

Ми підніmemo наш прапор
 Знову і знову!
 Слава рідній Україні,
 Слава рідній землі!
 І борітеся - поборете
 Будь-які змови!
 І борітеся -

Поборете все, що у злі!

Приспів. (2 рази)

Ведуча:

Народ мій є, народ мій завжди буде,
 Ніхто не перекреслить мій народ.
 Пощезнуть всі перевертні й прибууди,
 і орди завойовників-заброд.

Заключне слово вчителя:

Моя Батьківщина – то міцна держава Не допустимо ми її біди Слава Україні!
 І героям – слава! Ми були, ми є, будемо завжди!

Вистава для учнів 8-11 класів «Українські вечорниці»

Засімович Олена Іванівна, заступник директора з виховної роботи Комунального закладу "На вчально-виховного комплексу: загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – ліцей № 7 ВМР"

Мета заходу: відтворити обряд проведення вечорниць і показати його красу; виховувати бажання відроджувати народні звичаї; розвивати усне мовлення, формувати відчуття краси рідної мови; виховувати почуття любові до рідного краю.

Оформлення залу: інтер'єр селянської хати, лави, застелені українськими домотканими килимами, на столі скатертина з вишитим рушником, на бокових кулісах прикріплені зображення українських хат, атрибутика для гадань

Страви: вареники з картоплею, узвар

Цільова аудиторія: учні 8-11 класів та педагоги

Ведуча: Від 13 грудня до Різдва найактивніше вдавалися до закликань долі і до ритуального «кусання калити» - обрядового коржа.

Тому уявіть собі подорож. Ні, не тур. Відвідувати будемо інший часовий вимір, ну хоч би ХІХ століття. Для цього досить перевтілитися в наших прабабусь та прадідів і підглянути, як саме їм вдавалося без телевізорів, музичних центрів і комп'ютерів цікаво та весело проводити дозвілля? *(Ведуча одягає хустку, виходить).*

Сільська хата. В хаті Галя.

Галя: Як довго я чекала цього вечора. Дівчата обіцяли зайти за мною, коли мама не пустять. А я сьогодні вже такою хорошою була: і курей нагодувала, і їсти наварила, ще й у хаті прибралась.

(Заходить мати).

Мати: Галю! А куди це ти вирядилася, чи не сватів зустрічаєш?

Галя: З вами дочекаєшся сватів, коли ви навіть на вулицю не пускаєте. Матінко-голубонько, ну пустіть мене до дівчат. Вони ж сьогодні будуть гадати, калиту кусати. Я ж цілий рік чекала цього дня. Ви ж обіцяли, мамо!

Мати: Ну, я то що? Я пустила б, та батько наш...

Галя (перебиваючи): Ну хіба ж він не найбільше мене любить?! То ви пускаєте, мамо?

(Заходить батько).

Батько: Стара! Злий-но мені на руки. Ото худоба мало хліва не рознесла, ледве встиг впоратися з нею. А чого це наша Галя наче писанка вирядилася?

Галя (підлесливо): Таточку, а ви знаєте, який сьогодні день?

Батько: А чому ж не знаю – хороший! Правда, змерз трохи!

Галя: От ви змерзли, а я ще й на вулиці не була. Я і в хаті прибрала, і їсти наварила, і чоботи ваші...

Батько: І куди це ти хилиш? Мене старого не проведеш! Кажи вже, що там задумала.

Галя: Таточку, пустіть Андрія справляти!

Батько: Тож ти ще мала!

Галя: Як до роботи – то не мала, а як погуляти – то мала!

Голоси дівчат: Галю! Галю! Ми за тобою!

(Галя йде до дверей).

Батько: Як на вулицю, то швидка, як віник!

(Галя зупиняється).

Галя: Мамо! Тату! Пустіть на вулицю!

Мати: Старий! А може, нехай?

Батько: Нехай, нехай! То й нехай! А ти, стара, вечеряти давай!

(Галя цілує батьків та вибігає на вулицю, батьки виходять).

Ведуча (господиня): Сьогодні у нас свято,

У залі зібралося люду багато,

Нехай же лине від людини до людини,

Чарівна мова України.

Виходить на сцену із хлібом-сіллю на вишитому рушнику, звертається до зали:

Любі друзі, милі гості,
Ласкаво прошу до світлиці,
На веселі українські вечорниці.

Кладе рушник з хлібом-сіллю посеред столу.

Ой, лишенько, що ж це я так забарилася, поки все повимітала, поприбирала в хаті, самій вже ніколи у дзеркало глянути. А зараз вже і люди будуть сходитися. О, про вовка промовка, вже хтось іде.

Сусідка: Добрий вечір вам у хату!

Ведуча: Та й вам бути здоровою, кумонько! Заходьте.

Сусідка: Сьогодні на небі ані зіроньки, та й місяць десь сховався за хмарами. Поки йшла до вас, кумонько, у тій темряві ледве не вбилася.

Ведуча: А чи вам дня не було провідати? Як стемніє, тільки парубки та дівчата бігають на вечорниці.

Сусідка: То вже дивлюся, Олено, ти вже вбралася, знов весь куток у себе збираєш. Зараз же піст, не можна гуляти, вечорниці збирати.

Ведуча: З давніх давен сходилися хлопці і дівчата до просторого дому гуляти «калиту кусати».

Сусідка: Так то ж хлопці та молоді дівчата, а ти стара баба, ви подивіться, вирядилась, як молодичка!

У цей час на вулиці зібрались дівчата.

1 дівчина: Дівчата, у кого сьогодні збираємось на вечорниці?

2 дівчина: У тітки Олени домовлялися.

Дівчата: Добрий вечір, вашій хаті. Уклін господині!

Чи веселі вечорниці у нас на Вкраїні?

Добрий вечір, вам дівчата, і вам, молодиці.

Чули, що в оцій хаті будуть вечорниці.

Ведуча: І вам добрий вечір! Заходьте, заходьте, дівчата!

Веселий гість – дому радість!

Я вже й в печі розтопила,

Хату теплим духом зігріла!

Дівчата розсаджуються по лавах.

Сусідка: А чия це ти є?

1 дівчина: Мамчина і таткова.

Сусідка: Чи не Семена Курдуплика менша?

Ведуча: Ні, Ганни Перебийкорито! Ну, вже всі зібралися, чи ще хто прийде?

2 дівчина: Може й придуть, як не заблукають.

Ведуча: А може й ще гості будуть?

Дівчина 1: А може, і хлопці будуть? Й Іван? *(штурхає сусідку).*

Дівчина 3: Може й Роман?

Дівчина 4: А може, й Петро?

Дівчина 5: Може й Панас?

Ведуча: То вже сідайте всі рядком, та заспіваємо.

Дівчата виконують пісню «Вечорниці-зоряниці»:

Вечорниці-зоряниці,

Місяць стежку стеле всюди,

Добрий, добрий вечір,

Добрі люди, щедрі люди

Над полями, над лугами,

Тиха пісня лунать буде,

Добрий вечір, добрий вечір,

Добрі люди, щедрі люди

З ковалями, сіячами,

Теплий ранок землю збудить,

Добрий вечір, добрий вечір,

Добрі люди, щедрі люди

Ведуча: Бачу, поворожити всім хочеться, аж жижки трусяться. *(Говорить в зал):* Скажу вам по секрету, що в ті часи трішечки, але ворожили.

Дівчата: Так, якби то знати, хто той суджений! Хоч би краєчком oka глянути!

Ведуча: А чом би й ні? І не тільки краєчком. Сьогодні ж Андрія.

Дівчата (хором): Андрію, Андрію, на тебе ся надію.

Хочем долю свою знати,

Просимо тебе допомагати.

Ведуча: Ну що, дівчата, ось наша миска, наберемо водиці, дістанемо з комірчини свічки.

Дівчата наливають з глечика в миску воду, запалюють свічки.

1 дівчина: Хто перший свого нареченого буде роздивлятися?

2 дівчина: Я.

1 дівчина: Якого хочеш побачити білявого чи чорнявого?

2 дівчина (дивиться у миску): Бачу, бачу! Який красень!

3 дівчина: Бачу, бачу, он вже обіймається!

Всі дівчата сміються.

Дівчина 5: А мені такий сон приснився! Ніби йду я полем, а назустріч далеко-далеко парубок.

Ведуча: Та такий гарний! Чорнявий, високий! Ти задивилася на нього, спіткнулась і впала. І що?

Дівчина: А... мати розбудила корову поїти. До чого це, тітко Олено?

Ведуча: Ну, цей сон відгадати дуже просто!

Дівчина: Скажіть!

Ведуча: Заміж, ось чого ти хочеш, Катре!

Дівчина: Усе Ви жартуєте!

Ведуча: Зараз я вам розповім про ще одне ворожіння, побачимо, може й скоро заміж підеш!

Дівчина: Розповідайте!

Ведуча: Треба балабушок напекти – кожна дівчина одну. Потім їх на лавці розкласти, випустити собаку – чию балабушку першу з’їсть, та дівчина першою заміж вийде.

Дівчина 2: Так балабушок нема...

Дівчина 3: А вареники підійдуть?

Дівчина 5: Не знаю, може й підійдуть!

Дівчина 3: Тітко Олено, а вареники вже готові?

Ведуча: Перші вже готові! Беріть, дівчата, по варенику, і кожна свого позначте.

Кладуть по 1 варенику в тарілку, поряд кладуть різнокольорові ниточки.

Дівчина 1: Тітко Олено! Впускайте Сірка!

Дівчина 2: Тю! Так Сірко вже тижнів зо два, як утік!

Дівчина 1: Справді?

Ведуча: Так!

Дівчина 1: Що ж робити?

Дівчина 2: Давайте використаємо Романа замість пса!

Дівчина 1: А можна?

Дівчина 3: Він же не знає, де чий вареник! Скажемо одного з’їсти, хай собі поїсть, може відчепиться!

Ведуча: Це цікаво!

Дівчина 5: Тітко Олено! А ви теж вареника покладіть. Ви ж молода ще!

Ведуча: Та куди мені? Я вже стара!

Дівчата: Кладіть-кладіть!

Ведуча виходить на вулицю, кличе Романа. Обоє заходять до хати.

Дівчина 1: Романе, у нас до тебе справа серйозна є! Допоможеш?

Роман: Води принести? То я зараз! *(Хпає відро).*

Дівчина 4: Скажіть ви йому, тітко Олено!

Ведуча: Ось що, Романе, бачиш вареники?

Роман: Ну?

Ведуча: Ото з’їж один чи два. А то й всі!

Роман: А я не голодний!

Ведуча: Дівчата ворожать. Просять. Уваж...

Роман: Ну, добре вже. А смачні? Не сирі? Не глевкі? А з чим?

(Бере одного).

Роман: Холодні вже... А що там, камінці?

Ведуча: Та не бійся, ніхто над тобою збиткувати ся не збирається. Кажу ж, дівчата ворожать.

Роман: Ну добре вже... Ось цей найтепліший. Його й з'їм!

Бере вареник ведучої, дівчата сміються, господиня ніяковіє. Роман здивований.

Дівчина 1: Що, Романочку?

Дівчина: Ну з'їж ще хоч один. Не отруїшся!

Роман бере ще один вареник, надкушує і кладе назад.

Роман: Холодний, у горлянку не лізе!

Дівчина 1: Стій! Ось тобі сметани, доїж, голубе, дуже прошу!

Роман неохоче доїдає.

Роман: То я води принесу.

Бере відро і виходить.

Дівчина 3: Ну що?

Дівчина 1: А те, що в цьому році заміж вийде тітка Олена!

Ведуча: А ну вас!

Дівчина 5: А мій вареник? Нащо ти примусила його доїсти?

Дівчина 1: Бо чий вареник надкушений – біда тій дівчині!

Дівчина 2: А давайте ще поворожимо!

3 дівчина: Ой, накаталася наша Мотря вже! Розкажи, куди їздила?

4 дівчина: Далеко, звідси не побачиш! У тих краях подарували мені «шапку-ворожанку».

Дістає шапку, в ній лежать цвях, підкова, олівець, гудзик, ложка.

3 дівчина: Ну то зараз дізнаємося, ким буде майбутній чоловік!

1 дівчина (тягне цвях): Чоловік чоботар.

2 дівчина (тягне підкову)

«Конокрад!» - кричить хлопець. Всі сміються.

3 дівчина (тягне олівець): То вже, напевно, писарем буде!

4 дівчина (тягне ложку): Шинкар!

5 дівчина (тягне гудзик).

Дівчина 4: Щаслива будеш – за кордон поїдеш!

5 дівчина: Чого це я за кордон поїду?

Дівчина 4: Та чоловік кравець чи швець тобі дістанеться.

Ведуча: От які наші дівчата молодці, скільки ворожінь знають!

Хлопці: Добрий вечір!

Дівчина 1: Агов, хто такий?

Хлопець 1: Пес рябий, баран круторогий, ведмідь клишоногий, цап бородатий, заєць вухатий, пустіть до хати!

Дівчина 2: Не пустимо в хату, бо вас дуже багато!

Хлопці грюкають.

Хлопець 2: Пустіть, добром просимо

А то стіни вам порозносимо.

Дівчина 3: Ми як візьмемо рогатини,

То поламаємо вам спини!

Хлопець 3: Дівчатонька - голуб'ятонька,

Так ми прийшли не битися,

Ми прийшли миритися,

І гостинці принесли,

І музик привели!

Заходять у хату.

Ведуча: Добрий вечір, хлопці! Хоч не знаємо, звідки ви: чи з полудня, чи з півночі в нашу хату

зайшли, просимо, просимо всіх сідати, подивитися, як дівчата уміють танцювати.

Танець дівчат.

Дівчата: Щиро ми зустріли вас,
Чим порадуєте ви нас?

Хлопці виконують танець.

Хлопець: Ой, дайте води напиться, бо так їсти хочу, що аж переночувати ніде!

Ведуча: Щось ти не те говориш, краще нам скажи, що ти робити вмієш?

Хлопець: Можу ложки майструвати,
Ще й затанцювати.
А як буде ваша ласка –
Побрехеньки розказати.

Ведуча: Заходь та розкажуй.

Хлопець: Іду я з ярмарку,
По колоді через воду.
Тільки став на колоду –
Та шубовсть у воду.
Вимок, висох, став на колоду.
Та знов – шубовсть у воду.

Ведуча: Ну, тебе не переслухаєш!

хлопець: А ось я розкажу. Чули про селянина на кордоні? Ні? Тоді послухайте.

Іде дядько до Польщі і веде за собою корову, митник зупинив його і говорить:

- Дядьку, корову за кордон не можна вести.
- А що можна?
- Ковбасу, булки, бутерброди та інші такі речі.

Дядько повернувся до найближчого буфету, купив булку, розрізав її на дві частини. Одну половину причепив корові до рога, а другу – на хвоста і знову приводить корову на митницю.

- То ж я вам пояснював, що з короною за кордон не пустимо,
- каже митник.
- Яка королева? Хіба ви не бачите, що то бутерброд!

З хлопець: І я хочу розказати. Дорогою їхав пан і взяв підвезти селянина. Дорога була далека. Щоб розважитися, пан почав вихвалитися своєю вченістю.

- Бачите, чоловіче, щоб стати таким, як я став, треба вчитися двадцять років.

Селянин аж у долоні сплеснув:

- Та невже ж ви, пане, такі дурні були, що вас так довго вчили?

Дві дівчини: Приїхала селянка на торг до міста, бачить – в одному місці велика юрба, сперечаються, кричать.

Дівчина 1: Прошу пана, що там сталося?

Дівчина 2: Корова яйце знесла, - жартує пан.

Дівчина 1: Ага! Яйце? – зрозуміла вона насмішку і додала. – Але, будьте певні, пане, з нього таке теля буде, як ви!

Хлопець з дівчиною: Продає пан собаку. Панночка підходить до нього і захоплено каже

Дівчина: Який гарний песик! А чи він вірний?

Хлопець: Не турбуйтеся, пані, собачка вірний. Втретє продає, а до мене повертається!

Хлопець 3: Погляньте, яку я квітку знайшов. Не просту, а загадкову! Не вірите? Погляньте!

Дівчата і хлопці його оточують.

Дівчина 1: Гляньте на пелюстках, бачите, загадки!

Хлопець 3: А хто хоче одгадати, мусить пелюстку зірвати. Ну що, хто перший?

Хлопець відриває пелюстку, читає загадку.

Хлопець 1: Чотири чотирники, п'ятий кавунник, несуть кривулицю через тин на вулицю. Я колись її знав!

Хлопець 3: Та й давно то було! Мабуть, ще за царя Гороха, як людей було троха!

Хлопець 1: А я таки її знав! Справді, знав!

Хлопець 3: А справді ж, справді, у решеті дірки! Ех ти, неграмотний! Ану відгадайте другу.

Дівчина 2: Та ти не біжи, спершу цю поясни!

Хлопець 3: Ти ж така здогадлива. Ще й досі не відгадала? Чотири чотирники – оці чотири пальці, п'ятий кавунник – оцей палець, кривулиця – ложка, тин – зуби, вулиця – рот.

Дівчина 2: Ти диви, а й справді!

Дівчина 3: Ану, я загадаю!

Хлопець 4: Ох ти, моя зозулечко! Ану, ну! Загадай.

Дівчина 3: Що буде, як козі сім літ мине?

Хлопець 4: Восьмий піде. Ну вже й загадку вигадала!

Хлопець 5: Давайте я ще одну, останню загадаю. Що означає: «Андрій, сім верст, по коліна»?

Дівчина 1: І де він повидирав цих загадок?

Усі: Не знаємо, не знаємо.

Хлопець 2: Ну поясни вже нам, неграмотним.

Хлопець 5: Це бачте, так було: йшло троє чоловіків над річкою, а їм назустріч – пастух. Вони всі троє і запитали його разом. Один питає: «Як тебе звуть?». Другий: «Чи далеко до села?». Третій: «Чи глибока ця річка?». Пастух усіх трьом відповів заразом: «Андрій, сім верст, по коліна».

Хлопець 4: А давайте в ігри пограємо, в «Чоботи».

Дівчата: Ні, краще зайчиком, хлопці, пострибайте!

Рогача та коцюбу кладуть навхрест. Хлопець стрибає, а всі співають:

Ой, на горі жито,
 Сидить зайчик,
 Він ніжками чеберяє,
 Би я такі ніжки мала,
 Я би ними чеберяла,
 Як той зайчик - пострибайчик!
 Ой, на горі гречка,
 Сидить зайчик,
 Він ніжками чеберяє,
 Би я такі ніжки мала,
 Я би ними чеберяла,
 Як той зайчик - пострибайчик!

Ой, на горі просо,
 Сидить зайчик,
 Він ніжками чеберяє,
 Би я такі ніжки мала,
 Я би ними чеберяла,
 Як той зайчик - пострибайчик!

Хлопець 2: Прошу видати мені коцюбу. Доки в печі калита печеться, визначимо пана Калитинського.

Хлопець 1: Я маю бажання бути паном...

Хлопець 2: Витримаєш іспит – пан, а ні – пропав. Знаєш, як дівчата тісто для пампушок замішують?

Хлопець 1: Як?

Хлопець 2: А ось так. Розчиняють тісто водою, що принесена з криниці в роті. І не дай Боже, цю воду пролити. Отак зараз і ти набереш в рот води, вийдеш на коцюбі перед наші ясні очі. І якщо втримаєшся, щоб не засміятись, - бути тобі паном Калитинським. Зрозумів?

Хлопець 1: Еге ж, зрозумів.

Дівчина приносить кухоль води. В глибині сцени парубок набирає в рот воду, і осідлавши коцюбу, виїжджає на центр сцени.

Хлопець 2: Увага! Розступіться, люди!

Хлопець не втримується і виливає воду. Так само і другий, і третій.

Другому кажуть: Ігі-гі-гі... дорогу!

Третьому: Погляньте, кінь з водопоєю вертається!

Обрали пана Калитинського.

Дівчата беруть калиту і співають:

А ми калиту місили,
З усіх криниць воду носили,
Як балабушки місили –
З ополонки воду носили.

Перев'язують калиту червоною стрічкою, хлопці вішають її до сволака.

Дівчата: У небо наша калита, у небо,

Ми калиту чіпляємо,
Свою долю закликаємо.

Пан Калитинський: Ну що ж. Слухайте мою умову: хто вкусить коржа, під'їхавши до нього, і не засміється, тому все минеться, а як засміється – то від мене не відмиється. Хто перший, ти? А може, ти?

Хлопець 5: Ну, я перший поїду, де моє не пропадало. Сім бід, один отвіт.

Скаче на схрещених кочерзі та лопаті.

Хлопець 5: Діду, діду, я до тебе в гості їду.

Пан Калитинський: По яким ділам?

Хлопець 5: Зараз оголошу я вам: хочу калиту кусать.

Пан Калитинський: А я буду по пиці писать.

Хлопець 5: Як засміюсь, писай.

Пан Калитинський: Ану-ану, кусай.

Хлопець 5: Мене ніхто зроду віку не розсмішить.

Пан Калитинський: Хто наступний?

Хлопець 3: Давайте, діду, я поїду. Діду, діду, до тебе калиту кусать їду.

Пан Калитинський: Гляди ж, не нароби сліду.

Хлопець 3: Та не смішіть мене.

Пан Калитинський: Ну-ну, кусай, або личко підставляй.

Хлопець 3: Ой, їй Богу не можу!

Пан Калитинський: Кусай, кажу тобі.

Хлопець 3: Ой, нажив собі біди (кусає і сміється).

Пан Калитинський: Ось тобі туди й сюди! (Маже його сажею, хлопець втікає).

Хлопець 4: А дайте і я проскакаю на цім скакунові.

Пан Калитинський: Пожалуйте, господин-сковородин.

Хлопець 4: Діду, я до тебе їду кусать калиту.

Пан Калитинський: Не дуже пасуй, коня не попсуй.

Хлопець 4: Діду, я кусати калиту хочу.

Пан Калитинський: Стривай, лише віхоть вмочу.

Хлопець 4: А солодка калита?

Пан Калитинський: Хай скуштує, хто пита!

Хлопець 4: Ой, укушу!

Пан Калитинський: Ой, напишу! (Кусає).

Хлопець 4: Ну куснув. (Сміється)

Пан Калитинський: А я писнув. (Маже його сажею).

Хлопець 1: А тепер я. Діду, діду, я їду.

Пан Калитинський: Куди?

Хлопець 1: До твоєї бороди. (Зриває бороду)

Пан Калитинський: Оце вже, мабуть, і по калиті.

Пан Калитинський знімає калиту і роздає усім.

Дівчина 1: Ой, лишенько, вже й місяць зійшов. Що мені мати скажуть?

Дівчата : Ой засиділися ми. Вже справді додому час.

Всі починають збиратися додому. Дякують господині.

Ведуча: Доля... Чи завжди вона щаслива? Кохання... Чи завжди воно вірне та щире? Так хочеться, щоб ви усі мали добру доленьку, щоб стали хорошими людьми, прожили достойне життя у щасті, любові та достатку.

Скільки б не співали,
А закінчувати час!

Кращі побажання
Ви прийміть від нас!

Всі учасники виходять на сцену:

Золотая зіронька
Мерехтить над хатою,
Хай ваша родинонька
Та буде багатою.

Щоб завжди на покуті
Сонечком хлібина
І жила у злагоді
Вся ваша родина.
В вікна хай не стукає
Лихо зле з бідною.
А душа не вицвіте –
Буде молодішою.
Хай же ваші дітоньки
Хворощів не знають,
Батькові й матері
В домі помагають.
І щорік щедрівочку
Доля хай співає.
Вашу щедрі нивоньку

Грає музика, всі співають:
Вечорниці-зоряниці,
Місяць стежку стеле всюди,
На все добре, на все добре,

Град не вибиває!
Щоб було довіку вам
В хаті їсти й пити.
Щоб не розучилися
Ви людей любити!

Ігрова програма для молодших школярів

«Козацькому роду нема переводу!»

Засімович Олена Іванівна, заступник директора з виховної роботи Комунального закладу "На вчально-виховного комплексу: загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – ліцей № 7 ВМР"

Мета: розширити знання учнів про козацтво, популяризувати спорт і фізичну культуру; розвивати логічне мислення, спритність, координацію рухів, уміння працювати в команді; виховувати почуття дружби, любові до свого народу та його символів, оберегів

Місце проведення: нижній майданчик перед школою

Хід заходу

Вед.: Доброго дня, любі друзі!

Вед.: Ми раді вітати вас на нашому фестивалі «Ми – роду козацького діти!»

Виходить Козацька Рада:

Агов, козаки!

Що за свято?

Чому малюків тут зібралось багато?

У ліцеї нині фестиваль

«Ми – роду козацького діти!».

А що, ви справді нащадки козаків?

А чим доведете? (відповіді дітей)

А пісні українські знаєте? (так)

Батьків своїх шануєте? (так)

Учителів поважаєте? (так)

Тоді настав час перевірити вашу спритність та витривалість!

Всі: Саме час! Саме час!

Отож, Козацька Радо,

Розпочинаймо наше свято!

Виходять ведучі:

Вед.: На білому світі є різні країни

Де ріки, ліси і лани...

Та тільки одна на землі Україна –
А ми її доньки й сини.

Вед.: Усюди є небо, і зорі скрізь сяють,
І квіти усюди ростуть...
Та тільки одну Батьківщину ми маєм –
Її Україною звать.

Виступ дівчат з піснею «Україна – це я!» Тіни Кароль.

Хай сьогодні у ліцеї
Сяє радість, сміх
І нехай команди наші
Потішать усіх.

Удачі вам бажаємо!
Ні пуху, ні пера!
Отже, нехай починається
Наша цікава гра!

А оцінювати ваші виступи буде журі у складі:

Оцінювання конкурсу: перемога – 5 балів, нічия – 3 бали, поразка – 1 бал

Курені до змагань готові?

Отамани, шикуйте курені!

1. Привітання куренів

Курінь 2-А класу – ваш девіз

Курінь 2-Б класу – ваш девіз!

Курінь 2-І класу – ваш девіз!

Молодці!

1. Конкурс майстерних художників

На прикріплених аркушах паперу кожна команда повинна намалювати козака на повний зріст. Один учасник біжить – малює голову, повертається, тоді наступний – тулуб і т.д. Виграє команда, яка швидко, згуртовано, акуратно і точно намалює козака.

Кількість учасників від куреня – 7.

2. Конкурс «Хто швидше?»

Як відомо, козаки вміли швидко бігати, навіть доганяли й ловили дикого коня на скаку. А чи вміють так швидко бігати наші козачата?

Зараз перевіримо. За моїм сигналом учасники команд по одному оббігають козака, підбігають до команди, чіпляють другого воїна (зачіпають обов'язково правою рукою за ліву), вони вдвох оббігають навколо козака й назад, чіпляють третього воїна й усе повторюється, доки не заберуть останнього.

Число учасників – по 5 чоловік від куреня.

Козаки, допоможете?

Конкурс «Хто кого перетанцює?»

Козацький танець був не просто танцем для душі. Це були спеціальні акробатичні вправи, які допомагали козаку навіть у бою.

Козак, як вихор, міг із шаблею в руках, вистрибуючи, виконувати спеціальні елементи танцю. Самі вороги говорили, що важко битися з козаком, в якого вселився ніби сам біс. Так козаку допомагав танок.

Отаман:	Можна б уже, діти,
	Й козачатами вас назвати,
	Спробуйте іще затанцювати.

Умови конкурсу: обираються по два учасники із кожного куреня. Хто довше танцюватиме навприсядки, той – переможець.

3. Конкурс отаманів «Найрозумніший»

Протягом 2 хвилин отамани по черзі називають імена (прізвища) відомих українців – гетьманів, спортсменів і т.д. Хто зробить паузу – вибуває. Залишиться 1 курінь – переможець

4. Конкурс «Козацька кмітливість»

Курінь, який відповідає першим, отримує бал. Читаємо швидко.

Яка перша з команд дає відповідь, отримує бал. Читати запитання швидко.

1. Як називається море, в яке впадає Дніпро? (Чорне)
2. Найбільший птах в світі? (Страус)
3. Тварина, в якої є сумка? (Кенгуру)
4. Як можна пронести воду у ситі? (Якщо вона замерзла)
5. Без чого хліба не спечеш? (Без скоринки)
6. Який місяць найкоротший (Лютий)
7. Скільки на дубі яблук, якщо вісім гілок, а на кожній гілці – по 5 яблук? (Не буває яблук на дубі)
8. Яку винагороду за подвиг обіцяють царі казковим героям? (Півцарства)
9. На чому літає Баба Яга? (На мітлі)
10. На яке дерево сідає ворона після дощу? (На мокре)
11. Який казковий герой має три голови? (Змій Горинич)
12. На якому дереві ховався Телесик? (На яворі)
13. У якій казці всі місяці в одну ніч зібрались разом? ("Дванадцять місяців")
14. Кого з'їв кіт у казці Ш. Перро "Кіт у чоботях" (Людодіда)
15. Яке слово складав Кай у королівстві Снігової Королеви? (Вічність)
16. Найменша дівчинка? (Дюймовочка)

5. Конкурс «Найгарніший»

Козаки обирають по парі від куреня.

Завдання – дівчатка одягають хлопців, олівцем малюють їм вуса. Хлопець підбігає до козака, і , дивлячись у дзеркало, серйозно говорить «Я – найгарніший!». Перемагає той курінь, учасники якого першими впораються з завданням.

6. Конкурс «Козацький дух»

Для участі у цьому конкурсі потрібно по 2 учасники від куреня.

Ваше завдання – якнайшвидше надути повітряну кульку.

7. Конкурс «Переправа на Хортицю»

Від куреня запрошуємо по 10 учасників, які шикуються в колони.

Завдання конкурсу: першому учаснику видаються 2 сліди. Він має перейти на острів, не впавши в болото, переставляючи сліди.

8. Конкурс «На риболовлі»

Щовесни на дніпровських порогах козаки ловили рибу. Тож зараз і ми матимемо змогу побачити, які ви риболови.

По 4 учасники переносять навшпиньки рибу. Який курінь першим впорається, той і перемагає.

9. Конкурс «Козаки-стрибуни»

Козаки розвивали свої природні задатки за допомогою їзди верхи, переходів через яри, річки, стрибків. Тому зараз перевіримо, які сильні та спритні наші татусі.

Для конкурсу обирається по 2 батька від куреня. Кожному видається по 1 мішку. За сигналом вам необхідно доправити кульку на інший берег, стрибаючи у мішку.

Отаман: Молодці! Потішили ви нас! Настав час зачитати клятву:

Клятва-присяга Українського козака на вірність Україні

Приймаючи клятву - присягу українського козака перед Українським народом, їм'ям моїх батьків, всім найсвятішим і найдорожчим, святою землею нашою українською.

Клянуся, що готовий віддати життя, захищаючи свободу нашого народу та самостійну Україну! (Клянемось!)

Усе життя дбати про добробут, українську мову і культуру! (Клянемось!)

Бути всім українським козакам справжнім побратимом! (Клянемось!)

Як зіницю ока берегти і плекати єдність Українського козацтва (Клянемось!)

До останнього подиху життя служити Україні! (Клянемось!)

Любити та поважати своїх рідних, близьких! (Клянемось!)

Гарно навчатися (Клянемось!)

А якщо порушу клятву, нехай покарають мене мої побратими, козаки.

Україна - або смерть!

Слава Україні! І слава її героям!

Слава українському козацтву! Слава! Слава! Слава!

Ведучі: А зараз слово надається журі.

Оголошення підсумків

Ведучі:

Хай, добрі люди,

Вам щастя буде!

Хай буде доля

На всі роздолля!

І до того літ багато

На любов і згоду.

Хай не буде переводу - козацькому роду!

Презентація громадського об'єднання «Юні Подоляни»

Логінова Наталя Анатоліївна педагог-організатор Комунального закладу "Навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-гуманітарно-естетичний колегіум №29 ВМР"

Мета:

формування навичок самоврядування учнів; формування соціальної активності та відповідальності у старшокласників; відстоювання прав та інтересів учнів школи; забезпечення виконання учнями своїх обов'язків; формування лідерських якостей в учнів; різносторонній розвиток особистості.

(учні на фоні музики читають вірш)

Поділля, як гордо звучить,

Поділля - у серці бринить!

З дитинства зростаєм юрбою

У краї, над Бугом – рікою!

Тут стежечки й вулички рідні

І люди ласкаві, привітні!

Яблуні сонцем налиті,

Калина пишається в цвіті.

Життя, мов веселка грає,

Бо краще Поділля немає!

(вихід ведучих)

Я – подолянин, а я – подолянка

Ми разом майбутнє краю!

Високе звання, не проста забаганка

Завдання й обов'язки маєм!

Вед: Доброго дня, шановні гості!

Вед: Сьогодні ми маємо на меті поповнити скарбницю ваших знань про шкільне врядування нашого колегіуму.

Вед: Дещо ви вже знаєте, дещо вже чули, а щось , можливо, для вас буде зовсім новим та корисним.

Вед: Отож мова йтиме про громадське об'єднання «Юні Подоляни».

Вед: Пропонуємо вам уявити гарний, великий, затишний будинок.

Вед: Мешканці, якого завжди щасливі, усміхнені. Вони у всьому досягають успіхів, їхнє життя переповнене радісними миттєвостями навіть у сірій буденності.

Вед: Цей неповторний будинок має досить оригінальну назву «Юні Подоляни».

Вед: Погодьтесь, дивна назва для будинку, але ж і будинок у нас унікальний!

Вед: Варто почати з фундаменту! Зазвичай, це суміш спеціальних будівельних матеріалів: піску, цементу тощо.

Вед: У нашому ж будинку основа була закладена ініціативою та кмітливістю, планами та мріями, активізмом та невинними творчими пошуками!

Вед: Запорукою міцності фундаменту стало визначення мети та завдань об'єднання.

Вед: Метою громадського об'єднання „Юні подоляни” є сприяння розвитку освіти, реалізація програм національно-культурного розвитку та створення умов для реалізації інтересів учнів, які навчаються в школі-колегіумі №29 м. Вінниці.

Вед: Головною метою є розвиток духовності, соціальної активності учнів, вивчення фольклору, традицій, історії рідного краю, формування високомовної культури, виховання інтересу до народних звичаїв та обрядів, популяризації пісенної народної творчості, створення умов для реалізації інтересів школи.

Вед: Громадське об'єднання „Юні подоляни” не підкорюється жодній із діючих структур, об'єднань та рухів, не бере участі в політичних та військових міжнаціональних конфліктах.

Вед: Громадське об'єднання „Юні подоляни” може співпрацювати з будь-якими організаціями, діяльність яких не суперечить меті та принципам її діяльності.

Вед: Громадське об'єднання „Юні подоляни” має право займатися будь-якою суспільною та господарською діяльністю, не забороненою законодавством України.

Вед: Також важливою деталлю механізму роботи громадського об'єднання є визначення завдань:

- об'єднання дітей з метою проведення різних заходів, спрямованих на добрі та корисні справи;
- виховання у дітей любові до Вітчизни; - вивчення історії рідного краю;
- виховання патріотизму;
- виховання національної свідомості та самосвідомості; - виховання у дітей віри в себе, свої сили;
- прагнення жити в мирі дружбі;
- дбайливе ставлення до природи;
- створення умов для реалізації інтересів учнівської школи.

Вед: Будь-який будинок не може існувати, поки не зведені стіни.

Вед: Особливість наших стін полягає у тому, що вони – живі, вони вміють думати, приймати рішення, творити сьогодення та планувати майбутнє...

Вед: Наші надійні стіни – це органи управління «Юних Подолян».

Вед: Правління «Юних Подолян» нашої школи – це цілеспрямовані, а головне – енергійні учні.

Вед: Зараз ви в цьому переконаєтеся! До вашої уваги запальний танок від членів громадського об'єднання, учениць ____ класу.

Вед: Звичайно, стіни захищають від капризів повітряної стихії, проте що ж врятує мешканців від зливи клопотів та проблем сьогодення ?

Вед: Дивне запитання... У нашому, як і в будь-якому іншому, цю функцію виконує дах.

Вед: Хто ж бере на себе відповідальність у складних та проблемних ситуаціях, як не голова громадського об'єднання

Вед: Саме ця людина дає гарантію цілісності та злагодженості існування стінам і фундаменту, так званим органам управління й усім членам громадського об'єднання.

Вед: Надаємо слово голові громадського об'єднання «Юні Подоляни»

Голова: Бути головою громадського об'єднання «Юні Подоляни» - надзвичайно важлива та відповідальна місія. Як і будь-який член громадського об'єднання, я маю не лише права, але і низку обов'язків.

1. Голова Ради може бути представником громадського об'єднання;
2. Голова Ради координує роботу Ради громадського об'єднання.
3. Разом з Радою Голова Ради приймає рішення:
 - про прийняття до лав об'єднання загонів та виключення їх;
 - про затвердження відповідальних за напрямки роботи.

Голова: Ми не тільки члени громадського об'єднання, а й учні гуманітарно-естетичного колегіуму, де кожен другий має змогу творчо розвиватися.

Вед: До вашої уваги художній номер від голови громадського об'єднання

Вед: Чи виникне у вас бажання жити в будинку без внутрішнього оздоблення?

Вед: Звичайно, ні. Це ж не стосується нашого будинку. Його інтер'єром слугують наступні напрямки діяльності:

- спортивний (ми маємо чудові умови для заняття спортом та відвідуємо пришкільні спортивні секції)

- художньо-естетичний (один з найважливіших напрямків роботи школи, дякуючи плідній праці кафедри естетики на високому рівні у нас проходять урок хореографії, концерти та виховні заходи)

- пізнавальний (для всебічного розвитку особистості в школі діють... гуртків)

- розважальний

- туристичний (цей напрямок розвивається з ініціативи класних керівників, саме вони є організаторами різноманітних екскурсій та подорожей не лише Вінниччиною, а й Україною).

Вед: До вашої уваги _____ з піснею _____

Вед: До вашої уваги була представлена структура та діяльність громадського об'єднання «Юні Подоляни» у вигляді надійного та затишного будинку.

Вед: І ми не збираємося зупинятися на збудованому та досягнутому, плануючи та вдосконалюючись щодня, щогодини, щохвилини.

Дякуємо за увагу! До нових зустрічей!

Урок пам'яті. Композиція Чорнобильські дзвони

Логінова Наталя Анатоліївна педагог-організатор Комунального закладу "Навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I-III ступенів-гуманітарно-естетичний колегіум №29 ВМР"

Мета: Ознайомити учнів із трагічною сторінкою нашої історії, виховувати почуття гордості та патріотизму за героїчний подвиг людей, щоб пам'ять про них була вічною.

Шановні гості! Сьогодні ми проведемо урок пам'яті про трагедію Чорнобиля. Ми спробуємо перенестись уявою на 30 років назад. Декого з вас тоді ще й на світі не було. Для вас це вже історія, далека, невідана...

Чи доводилося вам бачити землю, на якій ніхто не живе?

Хоча ще квітнуть і родять сади, ніхто не споживає тих гірких плодів, не йде до лісу за його цілющими дарами.

Луг не тішить вже зелен-рутою,

В поле й гай заходити не можна.

Кожна квітка дихає отрутою,

Стронцієм налита квітка кожна.

В порожніх селах вітер квилить,

Тополі гне і лози хилить,

Гірчать на сонці полини,

Ростуть в городах бур'яни,

З річок веселки воду п'ють

І страшно яблуні цвітуть.

Ведучий

Це - земля Чорнобиля, це чорнобильські стежки, зарослі травами, якими рідко коли зараз ступає нога людини. Чорнобиль... Слово це стало символом горя і страждань, покинутих домівок, розорених гнізд, здичавілих звірів. А 28 років тому це було звичайне українське містечко, яких сотні в Україні. Весною потопало воно у свіжій зелені, вишневому та яблуневому цвіті. Влітку тут полюбляли відпочивати кияни, їхали сюди звідусюди, щоб

набратися здоров'я, подихати цілющим повітрям. Збирали гриби, ягоди, яких у місцевих лісах було чимало. Здавалося, що красу цього куточка українського Полісся ніщо й ніколи не затьмарить.

Ведучий:

У 1971 році неподалік від Чорнобиля розпочали будівництво потужної атомної електростанції. На 1983 рік уже працювало чотири енергоблоки. Приступили до будівництва п'ятого. Згодом, за кілька кілометрів від станції виникло місто. Його назвали Прип'ять - за назвою тутешньої повноводної річки. Місто швидко розбудовувалось: відкривалися школи, дитячі садочки, лікарні, магазини... Це було місто-сад. Які широкі вулиці! А яких тільки квітів не було у скверах, алеях, парках! Улюбленим місцем відпочинку залишалася річка.

Ніщо не віщувало біди. Квітень завершував свою вахту в природі і мав передати її травню.

Ведучий

Жилось легковажно,

Жилось безбережно,

Та вибух дістав вас -

Пожежа!

Сади очманіло цвітуть,

Бентежно,

А в дзвонах вітрів -

Пожежа!

(Лунає сигнал ЦО "Тривога", під звуки сигналу чується голос за сценою)

Ведучий

О першій годині двадцять три хвилини сорок секунд, коли всі спали безтурботним сном, над четвертим реактором Чорнобильської атомної електростанції, що мав потужність мільйон кіловат, несподівано велетенське полум'я розірвало нічну темряву. Трапилось це в 130 кілометрах на північ від Києва.

(Звук сирени затихає).

Ведучий

Ті, хто тієї ночі не спали, бачили, як над електростанцією спалахнуло вогняне сяйво, схоже на сніп полум'я. Та ніхто тоді й гадки не мав, що те сяйво смертельно небезпечне. Відлік часу став уже далеко не мирним, а бойовим і пішов на години, хвилини, секунди. Мирна щаслива весна перестала існувати для українського народу...

Ведучий

Ще ніч піднімає на зоряну вежу
Поетів, закоханих, ніжаться лежні,
Іще наше мрійство в шляхах не обмежене,
Та око вогню усе вже вистежує:
легкодумність,
інертність,
лінивість,
невігластво наше,
суспільну ніщоту,
державне нікчемство.
Хто там на кого ремствує ?

Ведучий

У ту квітневу ніч не було часу шукати винних, дошукуватися причини вибуху. Це зроблять пізніше...

Ведучий

Тікають! Втікають!
Тавровані часом.
Хто верхом,
Хто низом,
Хто з почтом,
Хто з плазом -
Тікають, втікають

Щури з корабля -
 Всі зайві,
 Всі без Вітчизни,
 Тікають!
 Народ - захищається.

Ведучий

Наш народ уперше зустрівся з такою грізною силою, як ядерна енергія, що вийшла з-під контролю.

Ведучий

Зойкнула Земля чайчиним криком:

- Сину, вбережи і захисти! - Вийшла мати із іконним ликом:
- Іди, синочку. Хто ж, коли не ти?.. Спалахнуло Небо, впало крижнем:
- Сину, вбережи і захисти! - Вийшла жінка з немовлятком ніжним:
- Йди, коханий. Хто ж, коли не ти? І уже ні сина, ані мужа,

Лиш розверсті зорані поля...

Та пліч-о-пліч стали

Біль і Мужність.

Дух і Воля.

Небо і Земля.

(виконується пісня "Лелечина доля")

Ведучий

Тієї ночі було на зміні 50 чоловік. Усі до одного з честю виконали свій громадський і службовий обов'язок. Всі вони, перебуваючи в зоні високої радіації, не покинули свої робочі місця і, ризикуючи своїм життям, зробили все можливе і навіть неможливе, щоб попередити поширення аварії, врятувати станцію від руйнувань.

Ведучий

Перший удар на себе,
 Перший вогонь на себе:
 Так одчайдушний Данко

Людам віддав своє серце.
 Як же тут не згадати,
 Поруч з ним не назвати -
 Вас, що уміли серцем
 Грізним вогонь зупиняти.

Ведучий

Першими до реактора через кілька секунд за тривогою прибули пожежники ВПЧ-2 з охорони АЕС на чолі з 23-річним начальником караулу, лейтенантом Володимиром Правиком.

(На сцену заходять учні з портретами героїв-пожежників)

Ведучий

Коли біда чорнобильська війнула,
 Коли упав наладчик неживим,
 Був перший тут начальник караулу -
 Володя Правик з воїнством своїм.

Ведучий

Дивлюсь в його лице - ось-ось розправить
 Одну він зморшку між густенних брів.
 Чудовий хлопець, Володимир Правик,
 З тих, чиє серце - гордість матерів!

Ведучий

Збить треба племінь!
 Зрізати назавше,
 З ніг без жалю зіб'є, зупинить крок.
 І ось він поруч, твердо ставши,
 Мов стриж весняний, Віктор Кібенок.

Ведучи

Який предивний ти, людський характер,

Коли ти досягаєш висоти,
Коли розверзнувсь атомний реактор,
І подолать нещастя мусиш ти.

Ведучий

Що буде - враз обидва зрозуміли, -
Реактор другий тільки б зберегти,
їм у собі знайти б незнанні сили -
Не дати вогню в сусідній блок пройти

Ведучий

І промінь збили! Тільки в прижмур хмуро
Побачив Віктор, наче у півсні:
Присівши вмить, провів сержант Тищура
Рукою по волоссі, що в огні.

Ведучий

І у Володі полум 'я чимале
Все більш танцює в звужених очах...
Наталя, двотижневая Наталя,
Така ж бо довгождана ця Наталя
На випростаних Надіних руках...

Ведучий

З усім, що так було безмежно милим,
Тепер навіки обривалось вмить...
Реактор врятувати не мав він сили -
Вони ж бо мали право й відступити.

Ведучий

Тієї трагічної ночі лейтенант і сержанти пожежної охорони здійснювали свою звичайну роботу. А ситуація була незвичайна - поруч "дихав" смертельним подихом реактор. Не було часу думати про себе: треба було рятувати станцію. І вони її рятували.

Всі 28 чоловік двох караулів затулили її собою. З них 6 чоловік загинуло. Так вони жили, працювали й увійшли в безсмертя.

Ведучий

Подій могло не бути тієї ночі,
А скільки сили віддано й життів
За те, що хтось у чомусь поспішив.
Чорнобиль - тільки лиш маленька віха
Загрозливої для людей біди,
Він є відлунням ядерного віку,
Й, можливо, в нім майбутнього сліди...
Вам, хлопчики, герої-лейтенанти,
Володя Правик, Віктор Кібенок,
Героям понадлюдського горіння
Не буде забуття, бо день по дню,
Зближаючи тривожні покоління,
Знов молодість на лінії вогню.

Ведучий

Суворий екзамен тримали всі: пожежники, транспортники, будівельники, медики, спеціальні частини хімзахисту, вертольотчики та інші підрозділи Міністерства оборони, Міністерства внутрішніх справ.

Найпершим, у кого зупинилося серце в мить вибуху, був старший оператор Валерій Іванович Ходемчук, якому 4-й блок став і могилою, і пам'ятником. За ним незабаром помер на посту його друг, Володимир Миколайович Шашенок.

Ведучий

Занадто сито ми живем ?
Забувся справжній смак недолі?
І вже й не маємо проблем ?!
Доволі сліпати, доволі!
Ні, жертви вимагають з нас

Засвоєння страшних уроків.
 Байдужість випалиш не враз,
 А час не жде своїх пророків.
 Своїх героїв знає він,
 Коли не знаєм поіменно.
 Храм совісті на їх крові
 Возносить час...

Ведучий

На підмосковному кладовищі на скромних плитах з червоними зірками
 навічно викарбувані імена Володимира Правика, Миколи Ващука, Василя
 Ігнатенка, Віктора Кібенка, Миколи Титенка, Володимира Тищури.

Хай пам'ять про них буде вічна!

*(Учні підносять до портретів квіти і
 заповнюють свічку).*

Вічна слава і пам'ять вам, наші рятівники, низький уклін від урятованого
 народу.

Танець «Добро і зло»

Ведучий

Там, де пожежа, там завжди й медики.

Відразу після аварії у роботу включилися працівники клініки № 6 м.
 Москви. За першу добу разом з чорнобильськими медиками було зроблено
 майже тисячу аналізів і оглядів хворих, з них відібрано близько 200 які
 потребували спеціального лікування, важкохворих транспортували до
 Москви. До 10 травня завдяки турботам лікарів майже половина пацієнтів,
 що потрапила до лікарень після аварії на АЕС, були виписані.

(На тлі мелодії пісні "Люди в белых халатах" звучить вірш)

Ведучий

Люди в білих халатах,

Доземно вклоняюся вам!

В час біди ви солдати

Чи ангели милосердя ?

Це крізь ваші серця

Йде жорстока передова,

Де незмигно чатують

Порожні очниці смерті.

Ведучий

Коли оцінили масштаби катастрофи, стала очевидною евакуація населення із найбільш небезпечної зони радіусом 30 км навколо станції. Люди назавжди покидали рідні домівки. Ох, як нелегко було людям залишати той край, де народилися, вирости, землю, де були могили предків, де все рідне, дороге. Для людей ця місцевість стала мертвою, але природа і далі продовжує життя.

(виконує пісню "На Чорнобиль журавлі летіли").

Ведучий

Загинули ліси, а землю занедбали,

Поставили АЕС в верхів 7 трьох річок,

То хто ж ви є, злочинці, канібали?!

Ударив чорний дзвін, і досить балачок.

В яких лісах іще ви забарложені?

Що яничари ще занапастять?

І мертві, і живі, і ненароджені,

Нікого з вас довіку не простять!

Ведучий

Мертві чорнобильські села... Ми відчуваємо їхнє мертво застережливе мовчання, відчуваємо небезпеку, що принишкла у траві, воді, деревах. Земля залишилася без своїх господарів, залишилися самотніми подвір'я, стара груша, стежки...

Повертаючись у безлюдну зону, журавлі дивуються, чому тут не чути веселих дитячих голосів, чому тут немає життя. В цій місцевості пустують безлюдні будинки.

Читець.

На пустищі дикім росте бузина,
 Сіріє край поля хатина сумна.
 Облуплені стіни, полин, спориші -
 Не видно й не чути навкруг ні душі.
 І тільки при місяці пізно вночі,
 Коли над хатиною стогнуть сичі,
 І вікна примарливим блиском горять, -
 з сіней у світлицю крадеться, мов тать,
 Якась неземна, потойбічна мара,
 І груша в дворі завмирає стара.
 І чути, як в миснику дзвонять миски,
 І хрестяться лячно побожні жінки.
 І святять очима коти з темноти,
 І хочеться швидше те місце пройти,
 Де буйно і дико росте бузина,
 Де пустою хата сіріє сумна.

(Виконується пісня "Чорнобильський лелека").

В: На ліквідацію наслідків Чорнобильської аварії, за скромними підрахунками 1989 року, витрачено 8,5 мільярдів карбованців, тоді як усі АЕС у бувшому Радянському Союзі, разом узяті, за роки своєї роботи дали величезний прибуток - 25 мільярд.

Чорнобиль... Мертва земля... Це - трагедія для всього людства, більшої годі уявити!

Ведучий

Є чорне золото, є чорний хліб.

Є чорний лебідь і лебідка чорна.
 Та найчорнішим серед них усіх
 Є все-таки Чорнобиль.
 Є чорна хмара й чорний-чорний дим,
 Година чорна і тюльпани чорні.
 Та найчорнішим серед них усіх
 Є все-таки Чорнобиль.
 Є чорна Африка і чорний крук,
 Він чорно-чорно-чорний,
 Та найчорнішим серед них усіх
 Є все-таки Чорнобиль!

Ведучий

Через Чорнобиль ми усвідомили, що щастя - це трава, в яку можна лягти, не боячись радіації, це тепла річка, в якій можна скупатися, це усміхнені дитячі обличчя.

Спалах над Чорнобильською атомною сліпучим сяйвом висвітлив добро і зло, розум і дурість, щирість і фарисейство, співчутливість і злорадство, правду і брехню, висвітлив кожного, хто там працював і хто там жив, хто був поряд з бідною в ту трагічну годину, хто віддав свою молодість, життя і здоров'я заради врятування людей і рідної землі. На запитання Володимира Висоцького "На чому перевіряються люди, якщо війни вже нема?" - у 1986 році можна було відповісти однозначно: люди перевіряються на своєму ставленні до Чорнобиля.

Ведучий

Летять, летять машини на Чорнобиль,
 На чорну жур, на погар, на біду.
 І жайвори випурхують з колдобин,
 Розхитуючи зелень молоду.
 І колами під хмарою - лелеки
 Над зрубом придорожного гнізда.

І дума затискає, мов обценьки:
 Та де ж тут зачалася біда?
 Невже Чорнобиль - вигадки, химери,
 Грипозний сон, розвіяний за мить ?
 Он гуркотять сталеві бетеери,
 Та жодний ствол гарматний не стримить.
 Але ж усе цвіте і зеленіє,
 Але ж весна вродилася яка!
 І мозок, мов кора, дерев 'яніє
 І порятунку в досвіді шука.

Ведучий

А зараз я хочу попросити поділитися своїми спогадами безпосереднього учасника ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

(Виступ ліквідатора).

Ведучий

У цьому році ми, як уже говорилося, відзначаємо річницю тих страшних чорнобильських подій. Але це не свято. Це зовсім інша річниця, яка не терпить фальші, показухи, надуманості. 26 квітня - це день, коли кожна людина повинна поставити перед собою такі питання: Хто я? Для чого я живу на світі? Як живу? Як дію? Чим можу допомогти іншій людині, яка потребує моєї допомоги? Адже сама природа зробила нам застереження: люди, не будьте байдужими, жорстокими, безпечними, пам'ятайте, що доля планети, доля всього людства, наше з вами майбутнє у ваших руках.

(Лунає магнітофонний запис дзвонів. Учень виконує пісню О. Ринді

"Чорнобильські дзвони").

Ведучий

Б'ють тривожним набатом дзвони Чорнобиля... Вони нагадують: Пам'ятайте! Хай не повториться! Хай земля зацвітає навесні пишним буйством кольорів, хай пнуться до сонця трави, хай повертаються з чужини журавлі, несучи на крилах радість зустрічі з рідною землею. Хай кожен

новий день сповнює ваші серця миром, спокоєм, одухотвореністю.
Пам'ятаймо!

(виконується пісня Т. Петриненка "Україна")

Ведучий

Пречиста Діво! Матір Пресвятая!

Спаси і сохрани велику землю!

Святу вільну Україну!

Її народ, синів її й дочок!

Дай щастя їм, дай волі, дай свободи!

Благослови на труд, на злагоду, на мир! (Звучить запис "Аве Марія")

Вчитель: Наш урок пам'яті закінчується. Дякую всім за співпрацю і розуміння. А на закінчення хочемо всім побажати: Ростіть і добрі, ростіть щасливі,

Дівчатка будуть нехай вродливі,

А хлопці - сильні і могутні.

А ті події незабутні

Хай не тривожать більше нас!

Хай кане зло в безодню, в час!

Дякуємо за увагу!

Ігрова програма для молодших школярів

«Як дівчата ворожили або ярмарок ремесел»

Дячок Юлія Юріївна педагог-організатор Комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ

ім. М. Коцюбинського ВМР»

Мета: ознайомити учнів такими поняттями як «гутник», «бортник», «бондар», «мірошник»; розширити знання про минуле українського народу, трудові дії та знаряддя праці; закріпити знання дітей про побут та звичаї предків; викликати почуття поваги до трудівників та прагнення сумлінно працювати; сприяти розвитку трудової активності і працьовитості школярів; поглибити у дітей усвідомлення того, що добробут нашої країни і всіх громадян примножується працею; виховувати в учнів почуття патріотизму.

(На сцену виходить Наталка з відром, співає, доходить до середини, ставить відро. Слідом за нею співаючи виходять дівчата)

Наталка: От я вже й води принесла, і тісто на варенички встигла замісити, ще й хлопчиків та дівчаток до нас на вечорниці запросила. Подивіться як багато у нас сьогодні помічників. До речі, друзі *(до дітей)*, знайомтеся. Це мої подружки, найкращі дівчата у цілій околиці Уляна, Оксана та Настуня. І я, Наталка. Так, годі вже байдики бити, бачу, що з дороги ви вже встигли відпочити, отож, дівчаточка, до роботи! Сьогодні на нас чекає багато чого цікавенького. Адже здавна перед святами всі дівчата ворожили...

Дівчина: А що ж нового ми під час ворожіння дізнаємося?

Дівчина 2: Отож бо!

Дівчина 3: Знову під подушку будемо записки класти?

Дівчина 2: І що тут такого? Чим мені допоможе знання про те, у якому боці житиме мій суджений. Зараз же куди не глянь – скрізь кордони відкриті. Може, мій майбутній чоловік взагалі буде королем Монако...

Наталка: А чому це ви раптом вирішили, що ми будемо записки писати? Є ще багато інших варіантів...

Дівчина 1: Ми ворожитимемо на ім'я судженого?

Дівчина 2: Тю! Та ж у нас в селі 10 Петриків, 6 Степанів, а Макарів, Назарів, Остапів – то взагалі й не злічити. Як знати, хто ж саме той – єдиний?

Наталка: *(перебиваючи дівчат)* Та годі вже вам, дівчата! Сьогодні я вам пропоную дізнатися про професію вашого майбутнього чоловіка.

Дівчата разом: Професію?

Наталка: Саме так! Адже, мої любі, знаючи яким ремеслом володітиме суджений, можна дізнатися, яким господарем він буде та й яке майбутнє на вас чекає. От, для прикладу, якщо він буде бортником – той майбутнє буде у вас солодким, як мед. Якщо ж поталанить вийти заміж за мірошника – то хліб завжди буде на столі. А якщо вже вийде хто за коваля – то терплячішого чоловіка годі й шукати.

Всі одночасно: *(Гомін)* О-о-о!!! Як цікаво! А я про таке ніколи не чула!

(Наталка з-за столу витягує чобіт)

Наталка: Для сьогоднішнього ворожіння нам, дівчаточка, потрібен буде чобіток, який я вже заздалегідь приготувала.... А для того, аби він набув чарівної сили і правильно нам долю вказав, нам всім потрібно голосно сказати такі слова:

(слова з'являються на екрані)

Чобіток, лети-біжи,
Про майбутнє розкажи.
Ти професію відкрий,
Ремесло для всіх розкрий.

Дівчина 1: *(підбігає до*

Наталки, бере чобіт) Якщо ніхто не проти, я буду першою! *(стає посередині, заплющує очі, міцно притискає чобіт до себе і швидко повторює слова, після – розплющує очі).* Ой! А чому ж нічого не відбулося?

Наталка: *(підходить до дівчини і злегка приобіймаючи)* Дівчата, не поспішайте! По-перше, я сказала, що слова мають говорити всі разом, а по-друге, придивіться уважно, у нас же стільки помічників! Погляньте, скільки хлопчиків і дівчаток у цій залі. З їх допомогою у нас точно все вийде! *(звертаючись до дітей)* Друзі, привіт! Чи згодні ви нам допомогти? Якщо так, то тоді ви разом з нами маєте голосно промовити слова, які ви зараз бачите на екрані... Отже, 1,2,3.

(діти промовляють слова лунає чарівна музика, на екрані з'являється надпис «Бортник»)

Дівчина1: Бортник?

Всі дівчата: Що це за професія така?

Наталка: А це професія солодка! Адже бортником наші предки називали пасічника. Назва цього ремесла пішла від назви перших вуликів – «бортів», які виготовлялися із стовбурів дерев. Вийти заміж за бортника – велика удача, адже чоловіки, які володіють вмінням догляду за бджолами, дуже уважні, охайні та чуйні. Не кожному під силу справлятися із бджолиними сімействами.

Дівчина 3: Так-так, я чула від свого дідуся, що бджоли – створіння не лише працюваті, але й дуже примхливі, і не кожного до свого вулика підпустять.

Дівчина2: Звісно, вулик – це ж їх домівка, там живе їх королева, і туди вони приносять найцінніше – нектар, здобутий з квітучих рослин важкою працею, який згодом перетворюється на усім нам відомий мед.

Дівчина 3: Аби бортник міг відкачати з вулика 1 л меду, бджолі необхідно здійснити політ від вулика та назад 8 мільйонів разів

Дівчата всі разом: Ого!

Наталка: *(Звертаючись до дітей)* Так, працюватість бджілок

нам потрібно брати за приклад. І мені дуже цікаво наскільки ви, друзі, працюватимете. Підійміть ручки ті, хто вдома допомагає по господарству.

Дівчина1: Хто миє посуд?

Дівчина 2: Прибирає у своїй кімнаті?

Дівчина3: Охайно складає іграшки?

Наталка: Судячи з кількості піднятих рук, можна зробити висновок, що всі дітки у цій залі – справжні помічники

Дівчина3: Або, як кажуть у народі, справжні «бджілки-трудівниці»....

Наталка: І все ж таки мені цікаво, чи впораються наші маленькі помічники із завданням, яке щоденно виконують бджоли, а саме добути квітковий нектар та принести його у вулик. *(до дітей)* Хто готовий випробувати свої сили?

Дівчина1: Отож, друзі, хто з вас має в руках жовту фішку з зображенням бджоли та червону фішку з зображенням квіточки, прошу вас піднятися з місця і вийти до нашої світлиці.

(дівчата допомагають дітям об'єднатися в команди, в цей час помічники виносять на сцену «Вулик» та «квіти з пилком»)

Дівчина 3: Бачу, що команди вже зайняли свої місця. Перед кожною з них ви бачите «Квітку», яка у своїх пелюстках зберігає нектар. Кожен з учасників обох команд, на деякий час має уявити себе справжньою бджілкою, добути нектар з квітки і принести його до вулика.

Наталка: А для цього потрібно... за моїм сигналом, як це робить зараз Уляна, по одному підбігти до квітки, яка стоїть навпроти вашої команди, дістати звідти одну кульку з нектаром, поставити її до медоносного резервуару, потім доправити до вулика. Після чого ми маємо повернутися до команди, передати резервуар наступному гравцю і стати в кінець команди, аби знову чекати своєї черги.

Дівчина 1: Команда, яка першою впорається із завданням, перемогла, і всі її учасники отримають значок-відзнаку юного бджолярика.

Наталка: *(До дітей)* А ми, шановні, друзі, не забуваймо вболівати і оплесками підтримувати гравців. Отож , 1,2,3, - почали.....

(Після закінчення гри)

Наталка: І, ми вже знаємо команду переможця. Команда «.....» на пів каблучка була спритнішою і тому, всі її учасники отримують отримають житон-відзнаку «Чемпіон». Про те, друзі, ми не можемо залишити без уваги старання команди «.....» вони заслуговують ваших оплесків.

Дівчина 1: Наталко, а це бджоли кожного дня так працюють?

Наталка: Кожного дня!

Дівчата всі разом: Ого !

Наталка: А керує і допомагає їм «бортник»!

Дівчина 3: Або, як тепер кажуть, пасічник!

(дівчата зачаровано замовкають)

Дівчина 1: Наталко, а це бджоли кожного дня так працюють?

Наталка: Кожного дня!

Дівчата всі разом: Ого !

Наталка: А керує і допомагає їм «бортник»!

Дівчина 3: Або, як тепер кажуть, пасічник!

(дівчата зачаровано замовкають)

Наталка: Дівчата, досить поміж хмарами літати, нам ще треба дізнатися і про інші професії...

Дівчина 1: *(оглядається по сторонах)* Ой, а де ж це наш чарівний чобіток?

Дівчина 3: А ось він в мене, я його приміряти хотіла!

Дівчина 2: Настуню, ти ще й досі віриш в те, що взувши чобіток і в тебе чарівна сила з'явиться?

Дівчина 3: А чому б і ні?

Дівчина 2: А тому, що ти ще замала для чар і тільки перший рік на вечорниці ходиш...

Дівчина 3: Хоч мала, за те спритна!

(з обох сторін до дівчат підходять Наталка та Уляна. Роз водять дівчат в різні сторони)

Наталка: Годі вже вам чубитися...

Дівчина1: Так-так, набридло вже! З таким успіхом ми ні про яке інше ремесло не встигнемо дізнатися!

Наталка (до дітей): А, по скільки, чобіток уже в мене, пропоную продовжити наше ворожіння і знову всім разом сказати вже відомі нам слова, які ви можете побачити на екрані

(діти з дівчатами та Наталкою говорять.

На екрані з'являється напис «Бондар»)

Дівчина 3 (до дівчини 2 сміючись): От в тебе, Оксано, чоловік буде бондар!

Дівчина2: От і добре!*(замріяно)* Ви тільки послушайте як звучить «БОНДАР»

Дівчина 1: Звучить це слово дійсно гарно але, що воно означає? Що це за ремесло таке?

Дівчата разом: Наталко, може ти нам розкажеш уже?

Дівчина 2: Ми просто згораємо від нетерпіння....

Наталка: Бондарем, дівчата, називають людину, яка виготовляє бочки! Люди цієї професії мають «золоті» руки і добре розуміються на сортах дерев. А крім того, це люди вольові та терплячі.

Дівчина 2 : Тю, теж мені диво! (*кривляючись*) Розуміються на сортах дерев...

Дівчата 1 та 3: А навіщо?

Наталка: А для того, що для кожного конкретного виробу, потрібно обрати відповідний сорт дерева. Зокрема, ті, вироби, що призначаються для зберігання чи перенесення рідин, виготовляються з твердого дерева, зазвичай з дуба. Та й взагалі, це ремесло вимагає неабияких навичок і майстерності.

Дівчина 2: (*розгублено*) А якщо я не хочу заміж за бортника?

Дівчина 3: Дійсно, що тоді робити?

Наталка: Це взагалі не проблема. Коли заміж не хочеш, то завжди можна небажаному кандидату гарбуза дати...

Дівчина 2: Точно! Коли даєш небажаному жениху гарбуза - це ж означає відмову...

Дівчина 3: А гарбузи для відмови можна зберігати в бочках, виготовлених бортником. Цікаво, а скільки ж гарбузів влізе в ось цю бочку (*показує*) ?

Наталка: Я думаю, не менше п'яти.

Дівчата всі разом: Ти впевнена?

Наталка: Звичайно! (*підзиває дівчат до себе*) Дівчата, погляньте, у нас є дві бочки і десять гарбузів, зала нашої світлиці умовно поділена на два сектори, тобто виходить наче дві команди.

Дівчина 1: І що?

Наталка: А давайте подивимося яка команда швидше доправить гарбузи з кінця зали до бочок, які ми поставимо перед нашою світлицею?

Дівчата всі разом: Давайте подивимося!

Дівчина 1: Мені здається, що це буде весело....

Наталка: А для того, аби влаштувати таку перевірку вам, друзі, потрібно буде, по руках передати гарбузики від останнього ряду до першого. Кожен сектор отримає їх по п'ять. Їх вам за моїм сигналом подадуть наші помічниці. Коли гарбузи будуть в руках хлопчиків та дівчаток, які сидять на першому ряду, вони їх, тобто гарбузи, мають швиденько вкинути в бочку, яка знаходиться до них найближче. Та частина зали яка з завданням впорається перша – перемогла. Починаємо...

Дівчина1: Ой, а я так вболівала, так вболівала! Аж в горлі пересохло!(покашлює)

Дівчина 2: (даючи кухлик з водою) На, водички попий!

Дівчина 1: (розглядаючи кухлик) Наталко, а де ти взяла такий кухлик? Це ж справжнісінький витвір мистецтва..

Наталка: Цей кухлик мені подарував один знайомий ремісник)))

Дівчина1: А що це за ремісник?

Дівчина 2: А хто це?

Дівчина 3: А яким ремеслом він володіє?

Наталка: Подруги, занадто багато запитань... Цей ремісник - працівник гуті. Гутник тобто. ..

Дівчина 1: Наталко, не уникай відповіді.

Наталка: Нічого я не уникаю....

Дівчина 3: Уляно, Оксано, здається мені, що і Наталка з нами ворожить не заради розваги. Є в неї і свій інтерес!

Дівчина 2: Точно! Хоче про свого гутника дізнатися!

Наталка: Про професію гутника я і так, без ворожіння знаю... Гутник – це майстер складувної справи. Творінням рук гутника є різноманітні чарки, глечики, пляшки, графини, барильця. А також декоративні статуетки, які стануть достойною прикрасою будь-якої оселі.

Дівчина 2: О! Тепер, Наталко, твої естетичні вподобання нарешті будуть задоволені...

Наталка: *(сідаючи на лавку дівчата поступово приєднуються)* Доречі, з приводу естетичних смаків, у нас же сьогодні вечорниці, а на вечорницях прийнято співати.

Дівчина 1: О обожнюю співати

Дівчата 2, 3 та Наталка разом: Ми вже встигли помітити!

Дівчина 2: На минулих вечорницях!

Наталка: Тільки не починайте сваритися, давайте краще пісню заспіваємо. Знаєте, ось цю, мою улюблену

Дівчата разом: Яку?

Наталка: Українську народну! «Ой, у вишневому садочку!» (До дітей) А ви, Друзі знаєте цю пісеньку? Хочу запропонувати вам заспівати її разом з нами!

Дівчина 3: Наталко, в пісні йдеться про те, що у садочку соловейко щебече. Але буквально вчора я була у сусідському саду, то там були не лише соловейки, але й поросята, корови, коні, дві собаки, кіт і я навіть жабу помітила.

Наталка: Згодна, у садах бувають не лише соловейки! Але соловейки то щебечуть, а...

Дівчина 1: *(перебиваючи Наталку)* А поросята хрюкають, корівки мукають, жабки квакають, а коти м'яцкають. А коли так, пропоную про них всіх і заспівати.

Всі разом:Давайте спробуємо!

Дівчина 1: Крім того, наші маленькі помічники нам допоможуть. *(до дітей)* у вас це так гарно виходить!

Наталка: Та для того, аби у нас все вийшло, давайте домовимося, слова «Ой у вишневому садочку,там соловейко щебетає» або «Там поросятка хрюкали» - будемо співати ми з дівчатами. А приспів, який має імітувати ту тваринку, про яку ми згадаємо, спробуємо заспівати всі разом. *(До дітей)* Домовилися?

Дівчина 2: Вийти у нас має приблизно так! Ми співаємо: «Ой у вишневому садочку, там соловейко щебетав»

Наталка: А ви, друзі, маєте нам відповісти словами, які бачите на екрані: «Фіть - фіть, фіть, тьох - тьох - тьох, ай - я - я - ох - хо - хох ,там соловейко щебетав!»

Дівчина 3: Або ж, у випадку поросят, ми співаємо: «Ой, у вишневому садочку, там поросятка хрюкали» ви маєте відповісти:

«Хрю – хрю – хрю, рох – рох – рох» (2р) – там поросятка хрюкали

Наталка: *(До дітей)* Підказка, дорогі наші гості, буде у вас перед очима на екрані. Отож, починаємо!

можливі варіанти: поросятка хрюкали, жабки квакали, усі коровки мукали, усі дітки плескали

(на останніх словах дітки підіймають руки вгору і голосно собі аплодують)

Наталка: Дівчата, що ми заспівалися й про ворожіння забули! Несіть сюди наш чарівний чобіток. *(До дітей)* Друзі, ви ще пам'ятаєте слова, які допоможуть чобітку розкрити нам таємницю давніх ремесел? Отож, погляньте на екран, та всі голосно, разом з нами скажемо слова.....

(На екрані з'являється напис «Коваль»)

Дівчина 3: Хм, коваль, щось таке я вже раніше чула...

Дівчина 2: Так - так, нам про коваля Наталка говорила, коли ми тільки прийшли. *(До Наталки)* Здається ти говорила, що терплячішого чоловіка годі й шукати. А мені саме такий і потрібен. Все вирішено, вийду заміж за коваля!

Наталка: Оксаночко ковалі вони не тільки терплячі але й дужі та витривалі. Для того, щоб «закалити» метал вогнем і тим паче виготовити з нього якусь річ, треба мати неабияку силу.

Дівчина 1: Якщо я не помиляюся, то це ковалі виготовляють підкови

Дівчина 3: Щось не пригадую я, Улясю, щоб у тебе кінь був. Навіщо це тобі підкова?

Наталка: Настуню, а хіба ти не знаєш? Підкова вважається символом щастя та удачі, не дарма вішають її біля входу в оселю. Крім того, підкова – сильний оберіг, адже метал, з якого її виготовляють, проходить через обробку вогнем та водою.

Дівчина 3: Навіщо вогнем?

Наталка: Для того аби метал став гнучким, його потрібно добре розігріти – до червона. А нагрівають його на відкритому вогні.

Дівчина 1: Тоді для чого вода?

Наталка: Вода потрібна для того, щоб охолодити вже готовий виріб. Коли ковалю треба зробити багато дрібних виробів, підков для прикладу, він спочатку надає металу бажаної форми та вивішує їх на сталюну жердину, і лише потім студить у воді.

Дівчина 2: Важко, мабуть, володіти цим ремеслом.

Наталка: Зараз ми це вяснимо! Друзі, подивіться уважно у кого в руках є зелена чи блакитна фішки з зображенням підкови, піднімайтеся зі своїх місць та підходьте до наших помічниць. А поки наші команди готуються до виходу, наші помічники, Остап та Богдан внесуть до світлиці жердини з уже готовими підковами.

Дівчина 1 : Зараз, друзі, вам потрібно уявити себе справжніми ковалями.

Наталка: А завдання для вас таке: Кожна з команд зараз отримає жердинку, адже щойно викувані підкови дуже гарячі і руками їх чіпати не можна. А тепер увага на дівчат, вам, друзі, точно так само, як це зараз робитимуть Уляна та Настуня, по черзі потрібно взяти жердинку в руки, підбігти до жердини, яка стоїть навпроти вашої команди зняти з неї підкову, а потім опустити її до басейну з водою, щоб охолола.

Дівчина 2: Команда-переможець, за свої старання отримає відзнаку - «підковку на щастя».

Наталка: 1,2,3 – почали.

(Після закінчення гри)

Наталка: І, ми вже знаємо команду переможця. Команда «.....» на пів каблучка була спритнішою і тому, всі її учасники отримують отримають підковку «на щастя». Про те, друзі, ми не можемо залишити без уваги старання команди «.....» вони заслуговують ваших оплесків.

Дівчина 3: Наталко, а на всіх вечорницях тільки ворожать та співають?

Дівчата 1 та 2: Чому? На вечорницях ще й танцюють!

Наталка: Ой, як згадаю свої вечорниці, аж серденько тьохнуло.

Дівчина 3: В танцювальному ділі мені рівних не має...

Наталка: Не вихваляйся дарма...

Дівчина 3: Б'юся об заклад, що ніхто більше мене обертасів не зробить.

Наталка: А давай я спробую

Дівчата 1,2: Ой!

Наталка: *(до дітей)* Давно цього я не робила, тому попрошу вас, друзі оплесками підтримати мене та Настуню.

(Лунає музика. Настуня та Наталка крутять обертаси)

Дівчина1: Обертаси, це звичайно добре, але я думаю, що хлопчики та дівчатка, які знаходяться у нашій світлиці теж не проти розім'ятися.

Дівчина 2: тому, друзі, підіймайтеся зі своїх місць. Нарешті ми будемо танцювати.

(розучуємо танок-масовку)

Після танцю Настуня вибігає за куліси, потім повертається назад

Дівчина 3: А на вулиці вже зовсім темно! Мабуть, додому вже треба повертатися..

Дівчина1,2: Що уже?

Всі разом: Ой!

Наталка: Нажаль, потрібно прощатися з нашими маленькими друзями!

Всі разом: Ой!

Наталка: *(до дітей)* А вам, друзі, хочеться сказати

Дівчина 1: Яку професію ви б не ви брали в майбутньому...

Дівчина 2: Яким би ремеслом не володіли...

Дівчина 3: В якій стороні б не працювали...

Всі: Ви маєте бути майстрами своєї справи!

Наталка: І....

Всі: Не забудьте завітати до нашої світлиці на наступні вечорниці!

Наталка: До побачення !

Інформаційна хвилинка для учнів 5-6 класів

«Українці, що прославили країну»

Дячок Юлія Юріївна педагог-організатор Комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №3

ім. М. Коцюбинського ВМР»

Мета: *Виховувати в учнів любов до рідного краю, національну свідомість, розуміння своєї причетності до всіх подій, які відбуваються в Україні, поглибити почуття гордості за співвітчизників.*

Слово вчителя: Для кожного українця слова Україна, Батьківщина є найзначущими, найсвятішими - це рідна домівка, місце, де ти народився і виріс, де скарбничка пам'яті поповнюється спогадами найщасливіших моментів життя і... почуттям гордості.

І нам, дійсно, є чим пишатися: і безмежними багатствами рідної землі, і щирістю людської душі, і, звичайно, талантами. Наші співвітчизники, не покладаючи рук, своїми діями створюють імідж нашої країни на міжнародній арені, прославляючи її. Але чи багато таких українців ми знаємо на ім'я?

Андрій Шевченко

Нападаючий Андрій Шевченко став справжнім символом України на футбольному полі. Граючи за італійський «Мілан» став кумиром багатьох уболівальників футболу в світі. В Італії його називають «Диявол зі Сходу» і навіть видали про Андрія книжку з такою ж назвою. Для тифозі (уболівальників) він просто Шева, якого критикують і яким захоплюються.

Андрій Шевченко (1976 р.н.) — п'ятиразовий чемпіон України, гравець збірної та кращий нападаючий Ліги чемпіонів кінця 90-х, володар «Золотого м'яча» 2004 року, кращий гравець Ліги чемпіонів сезону 1998–1999 рр. (визначений спеціальною комісією УЄФА у серпні 1999); найкращий бомбардир чемпіонату Італії (Серія А) сезону 1999–2000 рр. (24 голи).

Брати Клички

Звичайно, що весь світ знає про Тараса Шевченка, Михайла Грушевського, Данила Заболотного... Але невже з сучасників ніхто не удостоївся визнання? Впевнена, що й сьогодні є багато відомих українців, які своєю працею доводять, що сучасна Україна багата талантами у сферах спорту, науки, мистецтва.

Брати Клички - українські боксери Віталій (нар. 1971) і Володимир (нар. 1976) Кличко. Обидва - чемпіони світу з боксу у важкій вазі (перші чемпіони світу з боксу у важкій вазі з усього колишнього СРСР), але ніколи не були противниками на рингу. Спільною діяльністю братів Кличків, крім спортивних тренувань, є соціальні проекти Фонду братів Кличків в Україні, Німеччині та США.

Сьогодні Віталій Кличко активно займається політикою, був депутатом Київської міської ради (до парламентських виборів) і лідером Партії «УДАР Віталія Кличка». На парламентських виборах партія Віталія отримала 40 депутатських місць в Верховній Раді України.

29 травня 2014 Віталій Кличко переміг на виборах міського голови Києва.

Сергій Бубка

Тричі визнавався найкращим спортсменом світу: «Чемпіон чемпіонів» (Чотири рази очолював Десятку найкращих спортсменів СРСР (1984, 1985, 1986, 1991) - рекордсменом за кількістю перемог. Багаторазово ставив світові рекорди, саме, 35 разів.

За заслуги у спорті Сергія Бубку було нагороджено орденами СРСР: Почесною відзнакою Президента України, орденом «За заслуги» II ст. (серпень 1997 р.) I ст. (лютий 1999 р.), орденом князя Ярослава Мудрого V ст. (2008), IV ст. (2011) та III ст. (24 серпня 2012).

Нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України

За визначні спортивні досягнення, особисті заслуги у піднесенні міжнародного авторитету України 4 лютого 2001 року Сергію Бубці присвоєно звання Героя України з врученням ордена Держави.

Заслужений майстер спорту України (1993) отримав першим в Україні. Чемпіон спорту ЮНЕСКО (2003).

У 2005 році очолив Національний олімпійський комітет.

Алла Костромічова

Найбільш затребувана у світі українська модель, znana також як ведуча проекту «Супермодель по-українськи». Її фото прикрашають обкладинки багатьох всесвітньовідомих глянцевиx видань. Свою кар'єру Алла розпочала у досить пізньому для моделі віці (20 років).

Проте активна діяльність у сфері модельного бізнесу не завадила їй закінчити Севастопольський національний технічний університет за спеціальністю «Інженер медичної електроніки» з червоним дипломом.

Джамала

Сусанна Джамаладінова українська співачка й акторка кримськотатарського, народна артистка України, випускниця Національної музичної академії України. Виконує пісні у стилях джаз, соул, фанк, фолк, поп та електро, а також бере участь в оперних постановках і шоу. Саме ці постановки зробили її відомою і на сценах Бродвею.

Перемогла на 8-му міжнародному конкурсі «Нова хвиля» в Юрмалі. Стала володаркою двох премій «ELLE Style Award». Світову славу їй принесла перемога у «Євробаченні - 2016» у Стокгольмі.

Ольга Куриленко, Міла Йовович.

Моделі та акторки зі світовим ім'ям. Ольга Куриленко стала «дівчиною Бонда» однією із головних героїнь у фільмі «Квант милосердя».

Міла Йовович – зірка фантастичного фільму «5 елемент», де працювала у парі з Брюсом Уїллісом та фільмів «Обитель зла». Обидві акторки побудували успішні кар'єри і пишаються своїм українським корінням.

Борис Патон

Український науковець у галузі зварювальних процесів, металургії і технології металів, доктор технічних наук (1952); Президент НАН України (з 1962), перший нагороджений званням Герой України; президент Міжнародної асоціації академій наук (з 1993); член Ради з питань науки та науково-технічної політики при Президентові України (з березня 1996); голова Комітету з Державної премії України в галузі науки і техніки.

Роман Віктюк

Український, театральний актор і режисер, народний артист України, відомий у всьому світі. Є

постановником близько 200 вистав. З найвідоміших — «Служниці», «Федра», «Мадам Баттерфляй», «Лоліта», «Дама без камелій».

Створив танцювальну школу в Італії, філіал театру свого імені в Ізраїлі тощо. Відомий незмінною і непідробною епатажністю й оригінальністю, незаангажованістю в судженнях, в тому числі і з питань історії та сучасності, персоналій тощо.

Велике прагнення визначна риса ментальності українського народу. Тож шануйте працю людей, підтримуйте і розвивайте їх починання. Адже, гарний приклад - рух до кращого майбутнього.

Висновки

Шкільне життя це період значних зрушень у розвитку самосвідомості особистості. Саме цьому віку притаманне громадсько-державне усвідомлення, коли учні переживають процес кристалізації і шліфування національної приналежності, почуття господаря держави, патріотизму. Все це оцінюється через призму інтересів держави. Осмислюючи красу рідної природи, багатство історії, прислухаючись до голосу крові, починаємо розуміти, що ми є часткою великого і гордого народу, що нам є чим пишатися, що ми заслуговуємо на повагу до себе. Зважаючи на це, патріотичне виховання набуває нового, більш повного та глибинного значення. У цей період учні готові не лише сприймати і культивувати в собі посіяні в душі вчителями, батьками та суспільством зерна безмежної любові до Батьківщини, а й розуміти спрямованість патріотичного виховання до глибинних пластів національної культури і духовності, до основ цінностей вітчизняної культури, до формування в молоді національних світоглядних ідей. Доносячи до учнів знання, віримо, що вносимо свій вклад у всебічний розвиток, гармонійність і цілісність особистості, забезпечуючи таким чином збагачення духовного і інтелектуального потенціалу рідного народу. Готуючи заходи патріотичного спрямування, ми все більше сповнюємося почуттям гордості за минуле нашої держави, радіємо тим, що можемо впливати на перебіг сьогоденних подій, і віримо, що саме в наших руках майбутнє України – світле і величне.

